

DLM

The Inspirational Magazine

Vol. 3 Issue 10

Light & Shadow

CHATSUDA x CHARINYA

บวมที่หน้า PART
จากการติดเชื้อ IV
ที่อันตรายจาก... ฟัน

TITANIUM-BASE
ABUTMENT:
A STATE OF THE
ART DESIGN

PEERAPAT

KAWEEWONGPRAERT

IN THE RAIN

Tanaka Enamel ZR™ Zirconia Blocks

Premium zirconia blocks pressed with an isostatic system using powders of the finest quality from the world renowned Tosoh. The entire process is handled by software designed with a complete comprehension of the molding and pre-calcining process. The balance, precision, and the consistency of these blocks are unmatched by any other.

TANAKA
ENAMEL ZR.™
Engineered by
Akemi Tanaka

Multi-5

Multilayer blocks that accurately recreates the smooth gradation of color and translucency.

Milling, sintering, and Zluster glaze spray are the only steps required to create a full zirconia restoration that is indistinguishable from porcelain buildup. Use TANAKA ZirColor to easily shift to any shade of your choice. Shades: A1, A2, A3, A3.5

**1100
MPa**

**45~49%
Trans.**

Translucent, yet Strong

EnamelZR Multi-5's unique layering formula combines high strength layers with super translucent layers to produce zirconia discs that are as strong as they are beautiful.

Editor's Letter

สวัสดีครับท่านผู้อ่านที่รักทุกท่าน ตอนนี้เริ่มเข้าสู่ฤดูฝนแล้ว ฤดูร้อนปีนี้สั้นๆ และมีฝนมาเป็นระยะ เราเลยเริ่มด้วยนายแบบที่มาด้วยสายฝน ที่เปรียบเสมือนพายุ ลูกใหม่แห่งวงการบันเทิง คุณหมอฟิโรจน์ กวีวงศ์ประเสริฐ เป็นทันตแพทย์รุ่นใหม่ที่กำลังไฟแรง ออกบรรยายวิชาการมากมาย นับเป็นบุคคลที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับพวกเราได้อย่างดี และแน่นอนครับมาพร้อมกับบทความที่น่าสนใจ Titanium-base abutment ซึ่งเป็นเทรนใหม่สำหรับงานรากเทียมที่ต้องการความแข็งแรง และความสวยงาม ตามมาด้วยบทสัมภาษณ์คุณหมอจอนสัน พิมพ์สาร ทันตแพทย์โครงการจุฬาฯ ฉบับที่ 3 แล้วคือใครไม่รู้จักหรือครับ แต่อ่านบทสัมภาษณ์แล้วจะรักเค้าแน่นอน ยังคงมีบทความดีๆ จากอาจารย์อานวยศิลป์ ครูสันธิ์ให้เกียรติมาเขียนบทความให้นิตยสาร DLM ถึงตอนที่ 4 แล้วกระแสนับติดตามครับ หากอยากอ่านบทความทางสัปดาห์เรื่องไหน สามารถเข้า Page DLM แล้วขอมาได้เลยครับ

คอลัมน์ท่องเที่ยวฉบับนี้เราพาไปเที่ยวที่อยุธยาเมืองเก่าของเรา ซึ่งหลายท่านคงไปถ่ายรูปกันตามกระแสละครดังกันบ้างแล้ว อย่างบอกว่าไม่นะครับ ผมเห็นใน Facebook เพียบเลย คอลัมน์ photo art gallery ของเราได้รับเกียรติจากคุณหมอชัชสุภา ภาวสุทธิกุล หรือคุณหมอลูกตาล จุฬาฯ รุ่น 61 และคุณหมอมิยุ ชรินทร์ญา กาญจนเสวี ทันตแพทย์คอล รันที่ 43 ที่มาวัดความสวย และบอกเคล็ดลับการดูแลสุขภาพ ส่วนคุณวิฑิต ดันสุหัสคอลัมน์นิสต์ประจำ ฉบับนี้เขียนถึงเรื่องของ Stephen William Hawking และบทความเกี่ยวกับดนตรีที่สื่อไปกับความคิดของ Stephen สนุกครับ

สุดท้ายนี้ผมและทีมงานขอขอบคุณบริษัทไวกัดน์ สปอนเซอร์ของเราที่สนับสนุนเงินทุนในการผลิตนิตยสาร DLM และขอบคุณท่านผู้อ่านที่มีช่วยสนับสนุนผลิตภัณฑ์โดยเฉพาะ SE Bond ที่ขายดีอย่างน่าตกใจ บริษัทไวกัดน์ยังมีสินค้าคุณภาพดีอย่างอื่นอีกมากมายที่อยากให้ท่านได้ลองใช้ ซึ่งจะช่วยให้ชีวิตการทำงานของทุกท่านง่ายขึ้นครับ

ด้วยรัก และเคารพ
ทพ. สันธิ์ชัย จิราญชัย
บรรณาธิการ

DLM Magazine E-book

Facebook page
DLM Magazine

D L M

Executive Editor / บรรณาธิการ

Sanchai Chirachanchai D.D.S. / ทพ. สันต์ชัย จิระชาญชัย

Proof Reader / พิสูจน์อักษร

Pattra Chirachanchai D.D.S. / ทพญ. ปัทรา จิระชาญชัย

Art Director / ฝ่ายศิลป์

Siriporn Muangsaeen / คุณสิริภรณ์ เมืองแสน

Meathika Kundeachanithikon / คุณเมธิกา กุลเดชานิธิกร

Photographer / ช่างภาพ

Vachirathan Ngounsam-ang / คุณวชิรธาร จ่วนสำอางค์

Account Executive

Patcharin Hamara / คุณพัชรินทร์ เหมรา

Coordinator / ประสานงาน

Pikul Toungee / คุณพิกุล ทวงถี

Yupin Wongsaitong / คุณยุพิน วงศ์ทรายทอง

Jatuporn Jampasak / คุณจุฑพร จำปาศักดิ์

อ. ทพ. พิรพัฒน์ กวีวงศ์ประเสริฐ

อ. ทพ. อำนวยศิลป์ ครุสันธิ์

ทพ. จอนสัน พิมพ์สาร

ทพ. ไพฑูรย์ โรจนรัตน์

ทพ. เรืองเจริญ อริยะมหามงคล

น.ต.หญิง ชัชสุดา ภาวศุทธิกุล

ทพญ. ชรินญา กาญจนเสวี

คุณวิหัต คันสุหัช

คุณพิรณีย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา (ช่างแต่งหน้า)

คุณอัญญารัตน์ ครุฑคำ (ช่างทำผม)

สถานที่

Modehaus Bangkok

บ้านเลขที่ 219 ซอย แสงอุทัย ซอย สุขุมวิท 50 พระโขนง คลองเตย

กรุงเทพมหานคร 10260

โทร : 097 996 6900

Special Thanks

บริษัท อินเฮาส์ เด็นทัล อาร์ต จำกัด

419/13 ซ.23 หมู่บ้านทิพวัล 1 หมู่ 5 ถ.เทพารักษ์

ต.เทพารักษ์ อ.เมืองสมุทรปราการ

จ.สมุทรปราการ 10270

E-mail : info.dlmmag@gmail.com

Tel : 084-648-0744

Fax : 02-394-4403

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ วชิรินทร์ พี.ที.

177 หมู่ 1 ซอยสำเริงพัฒนา 3 ต.ปลายบาง อ.บางกรวย

จ.นนทบุรี 11130

Tel : 02-497-6183 (อัตราโมดิ 3 คู่สาย)

Fax : 02-497-8490

E-mail : wacharinpp@gmail.com

Web : www.wacharinprint.com

ขอเขียนและรูปภาพทุกชิ้นงานในนิตยสารเล่มนี้สงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามพิมพ์ซ้ำโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากบริษัท อินเฮาส์ เด็นทัล อาร์ต จำกัด

CONTENTS

The Inspirational Magazine

สัมภาษณ์ : man in the rain	6	บวมที่หน้าขาหาด้วยการติดเชื้อ Part IV	39
Event : a ab tour	13	case of the month	44
Event : เจาะลึก ZIRCONIA	14	Photo Art : light & shadow	47
titanium-base abutment: a state of the art design	18	ดนตรีในแบบ : เดี่ยวดายใต้จักรวาล	59
fifty shapes of burs	28	วิทยาศาสตร์ กับ ศาสนา	62
สัมภาษณ์ : nw. จอนสัน ฟินพิลา	32	ธรรมนำใจ : หลวงพ่อเสาร์ กับศีล	66
		ชวนออกเจ้าเที่ยว Ayutthaya	70

PEERAPAT

KAWEEWONGPRASERT

อาจารย์ช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ

สวัสดีครับ ผม อ. ทพ. พีรพัฒน์ กวีวงศ์ประเสริฐ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาโท และ Certificate of Residency in Prosthodontics จาก Indiana University School of Dentistry ประเทศสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันเป็นทันตแพทย์สาขาทันตกรรมประดิษฐ์ และรากเทียมที่คลินิก BIDC รัชดาภิเษก ในด้านวิชาการเป็นอาจารย์พิเศษให้กับภาควิชาทันตกรรมทั่วไป, ภาควิชาทันตกรรมอนุรักษ์ และทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนั้นดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสมาคมทันตกรรมประดิษฐ์, อนุกรรมการสมาคมทันตกรรมรากเทียมแห่งประเทศไทย และอนุกรรมการสมาคมทันตแพทย์เอกชน ส่วนในด้านสุดท้ายคือ การประกอบกิจการส่วนตัว เป็นกรรมการบริษัท เดลต้า เดนทัล กรุ๊ป จำกัด

ทำไมจึงตัดสินใจเรียนทันตแพทย์คะ

ช่วงมัธยมปลายสมัยอยู่เตรียมอุดมศึกษา เพื่อนๆ ในห้องส่วนใหญ่มีความใฝ่ฝันคล้ายๆ กันว่าจะเป็นแพทย์บ้าง ทันตแพทย์บ้าง จึงต้องค้นหาตัวเองอยู่พอสมควรว่าเราชอบเรียนอะไรจริงๆ ช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 5 เลยสมัครไปเข้าค่ายอยากเป็นหมอฟันของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนตัวเป็นคนชอบที่ชอบในงานฝีมือ และงานที่จับต้องได้ เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง พอได้มีโอกาสเห็นเครื่องมือเครื่องมืออุปกรณ์ทำฟันแล้ว ยิ่งทำให้ผมเองมีความสนใจในวิชาชีพนี้มากขึ้นไปอีก จนถึงวันนี้ก็รู้สึกที่เราตัดสินใจไม่ผิดเลยจริงๆ เพราะยังมีความสุขกับการทำงานที่เรารัก

เรียนจบแล้วไปใช้ทุนที่ไหน และตัดสินใจอย่างไรสำหรับการเลือกสาขาเฉพาะทางในการศึกษาต่อคะ

หลังจากเรียนจบทันตแพทย์แล้ว ผมเองก็ได้รับโอกาสเข้าใช้ทุนเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาทันตกรรมอนุรักษ์ และทันตกรรมประดิษฐ์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ สาขาทันตกรรมประดิษฐ์เป็นสาขาที่ผมมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อ เนื่องจากความรู้สึกว่าเป็นสาขาที่กว้าง มีขอบเขตกว้างมากที่เราจะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติม และพัฒนาความรู้ความสามารถไปได้ อีก อีกทั้งทันตกรรมประดิษฐ์เป็นรากฐานสำคัญในการวางแผนการรักษาแก่ผู้ป่วยในองค์รวม ในช่วงที่จบมาแรกๆ ก็รู้สึกว่าไม่มั่นใจว่าจะเรียนต่อที่ไหน หลักสูตรอะไรดี ผมรู้สึกโชคดีมาก ๆ ที่มีอาจารย์คอยสนับสนุน

“

ผมเชื่อว่าการเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด ทุกวันที่ทำงาน และบรรยายอยู่ก็ยังไม่หยุดที่จะเรียนรู้ เพื่อจะนำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาบอกเล่าให้กับผู้ฟังภายใต้มุมมองความคิดของผมต่อไป

”

ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนที่ไหนบ้างคะ
 หลักๆ จะเป็นคลินิกนิสิตหลังปริญญา และ
 ปริญญาโท สาขาทันตกรรมทั่วไป,
 สาขาทันตกรรมรากเทียม และนิสิต
 หัตถแพทย์ คลินิกทันตกรรมประดิษฐ์
 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ และหลักสูตรทันตกรรม
 รากเทียมภาคคลินิกของสมาคมทันตกรรม
 รากเทียมแห่งประเทศไทย ในส่วนการ
 บรรยายสอนนั้นจะสอนในหลักสูตร
 ทันตกรรมรากเทียมของมหาวิทยาลัยมหิดล,
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สมาคม
 ทันตกรรมรากเทียมแห่งประเทศไทย,
 สถาบันทันตกรรม และสมาคมทันตแพทย์
 เอกชน นอกจากนั้นจะเป็นการบรรยาย
 พิเศษของสมาคมฯ ต่างๆ ทั้งภายในประเทศ
 และภายนอกประเทศ หรือของบริษัทต่างๆ
 ตามแต่จะสะดวกครับ

และให้คำชี้แนะอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ทพญ.สุธีรา ห่อวีจิตร,
 อ.ทพ.รัชภาส พานิชย์ธรา และผศ.ดร.ทพญ.วัลลภภัทร์ แสนทวีสุข
 อาจารย์ทั้งสามท่านคอยช่วงส่งเสริม สนับสนุน และให้คำแนะนำ
 มาโดยตลอดในการไปเรียนต่อ และในทุกๆ จังหวะชีวิตของผม ต้อง
 ถือโอกาสขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามมา ณ ที่นี้ด้วยครับ

**เรียนจบแล้วไปต่อปริญญาโทที่ไหนคะ เรียนหลักสูตรอะไร การ
 เรียนเน้นหนักด้านใดบ้าง และการใช้ชีวิตเป็นอย่างไรบ้าง**

ก็นับเป็นการเปลี่ยนแปลงของชีวิตครั้งใหญ่ใช้ได้เลย หลากหลาย
 สถานการณ์ในต่างแดนที่ทำให้เราได้เรียนรู้ และพร้อมที่จะจัดการกับ
 สิ่งใหม่ๆ ต้องเรียกว่าเป็นประสบการณ์ชีวิตที่คุ้มค่า ยอมรับเลยครับ
 ว่ามุมมองการใช้ชีวิตเปลี่ยนไปพอสมควร ผมไปเรียนต่อเป็นหลักสูตร
 หัตถแพทย์ประจำบ้าน และควบปริญญาโททันตวัสดุศาสตร์
 ที่ Indiana University School of Dentistry ประเทศสหรัฐอเมริกา
 ใช้เวลาไป 3 ปี 3 เดือนพอดีพอดี ในระหว่างที่เรียนก็จะครอบคลุม
 ในสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ทั้งหมด และเน้นหลักไปทางทันตกรรม
 รากเทียม ช่วงที่เรียนอยู่ได้มีโอกาสทำงานไปด้วย ในฐานะอาจารย์
 ผู้ช่วยสอนคลินิกและปฏิบัติการของ Center for Implant, Esthetic
 and Innovative Dentistry ทำให้ได้มีโอกาสถ่ายทอดประสบการณ์
 ที่มี และเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับนักเรียนทันตแพทย์ที่ Indiana

อาจารย์มี concept ในการทำงานอย่างไรบ้างคะ

ตัวผมเองจะเป็นคนที่ค่อนข้างลงในรายละเอียดในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นงานคลินิก งานสอนวิชาการ หรืองานบริหารจัดการ โดยหวังว่าเราจะทำงานในด้านต่างๆ ออกมาได้ดีมากที่สุด เพื่อลดโอกาสเกิดความผิดพลาดเท่าที่เราจะทำได้

อาจารย์อยากให้แลปทันตกรรมในประเทศไทยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างไร และมีอะไรที่อยากแนะนำแลปบ้างมั๊ยคะ

ช่วงนี้เป็นยุคประเทศไทย 4.0 คงหนีไม่พ้นการพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรบุคคลในแลปทันตกรรมให้มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

ช่วงนี้เห็นอาจารย์มีงานบรรยายเยอะ รู้สึกอย่างไรที่ได้ทำคะ มีการเตรียมตัว และใช้เทคนิคการสอนอย่างไรบ้าง

รู้สึกยินดีที่มีโอกาสได้แบ่งปันประสบการณ์ และความรู้ให้กับเพื่อนๆ ร่วมวิชาชีพ และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ผมเชื่อว่าการเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด ทุกวันที่ทำงานและบรรยายอยู่ก็ยังไม่หยุดที่จะเรียนรู้ เพื่อจะนำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาบอกเล่าให้กับผู้ฟังภายใต้มุมมองความคิดของผมต่อไป โดยมากผมจะสอนโดยแบ่งหัวข้อ และประเภทให้เป็นระบบ ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ของผู้ฟัง คิดเสมอว่าจะทำอย่างไรให้ผู้ฟัง ฟังแล้วหยิบเอาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ง่ายที่สุด โดยมากสิ่งที่ผมบรรยายจะเป็นการอธิบายด้วยเหตุและผล ผมไม่เคยบอกผู้ฟังว่าผมถูกเสมอ ในทางตรงกันข้ามผมสอนให้ผู้ฟังคิด และวิเคราะห์ด้วยเหตุผลที่ผมให้ แล้วผู้ฟังจะเป็นคนตัดสินใจเลือกที่จะรับข้อมูลที่ถกกันกรองแล้วด้วยใจที่เปิดกว้างพร้อมกับจดจำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปในวันนั้น การเตรียมตัวนั้นไม่มีอะไรที่อยากครับ เพราะผมทำทุกวัน และทุกครั้งที่มีโอกาส ทุกครั้งที่หยิบกล้องขึ้นมาถ่ายรูป ถ่ายวิดีโอเก็บเคส เพราะผมคิดเสมอว่าต้องมีคนที่ไม่เข้าใจ หรือประสบปัญหาเดียวกับเราอยู่ เมื่อมีโอกาสที่จะได้บอกเล่าทางออกเหล่านั้น จึงมีความยินดีทุกครั้งไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตามครับ ด้วยความที่การบรรยายผมจะออกมาในลักษณะเล่าจากประสบการณ์ตรง ประกอบกับเนื้อหาวิชาการผสมผสานกัน จึงทำให้เป็นในลักษณะเล่าสู่กันฟัง และร่วมกันคิดวิเคราะห์

อาจารย์มีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างไรบ้างคะ

ผมก็คงเป็นอีกคนหนึ่งที่ยากจะมีชีวิตที่สมบูรณ์แบบไปด้วยความสุขทั้งความสุขกาย และความสุขทางใจกับคนรอบข้าง และครอบครัว

อาจารย์มีความสนใจ หรืองานอดิเรกอะไรบ้างมั๊ยคะ

ความสนใจของผู้ชายคงมีไม่มากครับ ของเล่นทาง IT อะไรใหม่ๆ ก็เป็นอันได้หาซื้อมาอยู่เรื่อยๆ ส่วนงานอดิเรกตอนนี้ น่าจะไปทางการถ่ายภาพบุคคล และสินค้า ผลิตภัณฑ์ เพราะเพิ่งซื้อโฟลสตูดิโอมาใหม่ได้ไม่นานมาก เลยยังมีความสุขกับการจัดแสง และองค์ประกอบของภาพอยู่

อยากเห็นวงการทันตแพทย์ในอนาคตเป็นอย่างไรคะ

ในวันข้างหน้าวิชาชีพทันตแพทย์น่าจะยังมีการพัฒนาไปในหลากหลายทิศทาง ในอนาคตก็คงอยากเห็นประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ ประชุมสัมมนาวิชาการ การวิจัย การผลิตผลิตภัณฑ์ทางทันตกรรมและงานแลปทันตกรรม ของทวีปเอเชีย

ฝากอะไรถึงทันตแพทย์ไทยหน่อยคะ

“การเรียนรู้ไม่มีวันสิ้นสุด” ยังคงเป็นคำพูดที่ใช้ได้อยู่เสมอ การศึกษาต่อเนื่องภายหลังจากออกมาจากโรงเรียนทันตแพทย์ ย่อมจะทำให้เราพัฒนาตนเอง และวิชาชีพทันตแพทย์ได้อย่างต่อเนื่อง

รู้สึกอย่างไรบ้างที่ได้มาขึ้นปกนิตยสาร DLM ฉบับนี้

รู้สึกยินดีที่ทาง DLM ได้ให้เกียรติติดต่อมา วันนี้นำบรรยากาศสนุกสนานและเป็นกันเอง เช่นเดียวกันกับที่ In-house และ Nuvo dent ดูแลลูกค้าเหมือนคนในครอบครัวเดียวกันมาโดยตลอด

behind the scenes

เช้าวันอังคารที่ทีมงานนัดกองกันแต่เช้า เพื่อออกเดินทางไปสตูดิโอ Modehaus Bangkok DLM เล่นน้ำในคอนเซ็ปต์ "Man in the rain." ซึ่งวันนี้นายแบบของเราได้รับเกียรติจาก อ. ทพ. พิรพัฒน์ กวีวงศ์ประเสริฐ มาขึ้นปกปกในเล่มนี้ค่ะ คุณหมอน่ารักมากๆ พี่ช่างแต่งหน้าชมเลย ระหว่างรอแต่งหน้านายแบบอยู่ ช่างภาพของเราก็เดินทางมาถึงสตูดิโอ และทำการเช็กฉากเช็กไฟ เพื่อเตรียมถ่ายในช่วงเช้ากันค่ะ เซทนี้ทีมงานอยากได้ภาพที่อาร์ตๆ ได้เวลาถ่ายภาพแล้ว ในเซทแรกมาแบบอากาศครึ้มๆ หน่อย ภาพก็จะออกมาเป็นแบบที่เห็น อารมณ์คอนเฟอเนนซ์ความอาร์ตมากขึ้น ซึ่งในปกเล่มนี้อยากให้เป็นการสื่ออารมณ์ในการแสดงออกความรู้สึกทางสายตา และหยดน้ำช่วยในภาพให้เกิดมิติมากขึ้น ซึ่งคุณหมอแสดงออกทางหน้า และสายตาได้ดีมากๆ ทำให้การถ่ายภาพในเซทวันนี้ผ่านไปอย่างรวดเร็ว อาจจะติดขัดเรื่องแสงไปบ้าง แต่ช่างภาพของเรามืออาชีพค่ะ แคมยังได้นายแบบที่ดี สถานที่มีมุมในแบบที่ทีมงานต้องการพอสมควร ทำให้ปกเล่มนี้มีความแตกต่าง แต่ดูอาร์ตปกหนึ่งเลยที่เดียว ผากติดตามกันด้วยนะค่ะว่าเล่มต่อไปเราจะไปถ่ายกันที่ไหน และแบบของเราท่านต่อไปจะเป็นใคร รับรองได้เลยค่ะว่าทุกท่านจะไม่ผิดหวังอย่างแน่นอน

เมื่อวันที่ 4 เมษายน ที่ผ่านมา ทางแลป In-House ได้มีโอกาสดูงานกับคณะอาจารย์ และคุณหมอจากคณะทันตกรรมชั้นสูง มหาวิทยาลัยมหิดล นำทีมมาโดย อ. พพ. ปรีญา อมรเศรษฐชัย ที่ให้เกียรติเข้ามาเยี่ยมชมการทำงานของแลปเรา โดยทางแลปได้มีการแนะนำการทำงานในส่วนต่างๆ ให้คุณหมอได้ฟังตั้งแต่ขั้นตอนการรับงานเข้ามาจนกระทั่งส่งงานออก การส่งงานประเภทต่างๆ เข้ามาทางแลปจะมีการทำงานที่แตกต่างกันออกไป ทำให้คุณหมอได้ทราบถึงกระบวนการทำงานของเรา และเพื่อให้คุณหมอเห็นภาพ จึงจัดเตรียมให้ช่างของเราสาธิตการ contouring, glazing, staining, color staining การเล่านี สร้าง mamelon structure

โดยมีคุณหมอสนธิชัยคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่านั้นยังไม่พอเราได้พาคุณหมอไปดูระบบการทำงาน CAD/CAM ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่กำลังเป็นที่นิยมในขณะนี้ มีการสาธิตในส่วนของการวิธีการสร้างชิ้นงาน ขั้นตอนของการสแกนงาน การออกแบบงาน และการกลึงงาน เรียกว่าอัดแน่นกันเลยทีเดียว

จบการทัวร์แลปในวันนี้ด้วยการมอบของที่ระลึก และถ่ายภาพเก็บความทรงจำร่วมกัน โดยทางแลป In-House ต้องขอขอบคุณคุณหมอทุกท่านมากค่ะ ที่ให้เกียรติมาเยี่ยมชมแลปของเรา หวังว่าจะได้ต้อนรับทุกท่านอีกในโอกาสหน้านะคะ

@ IN-HOUSE DENTAL ART

A DAY TOUR IN DENTAL LABORATORY

“ เจาะลึก ZIRCONIA ”

เป็นงานประชุมวิชาการที่เรียกได้ว่าใหญ่มากงานหนึ่งเลยทีเดียวค่ะ สำหรับงานประชุมวิชาการของสมาคมทันตกรรมประดิษฐ์ไทย Thai Prosthodontic Association ประจำปี 2561 ภายใต้หัวข้อ “เจาะลึก ZIRCONIA” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องฉัตร บอลรูม โรงแรมสยามเคมปินสกี จำนวนผู้ที่เข้าฟังต่อหลายจริงๆ ค่ะ งานนี้ใครพลาดไปคุณจะได้คุยกับเขาไม่รู้เรื่อง บรรยากาศภายในงานวันนี้ตั้งแต่ตอนเช้ามีคุณหมอหลายๆ ท่านมารอลงทะเบียนกับฝ่ายลงทะเบียนงานกันอย่างล้นหลาม แจกเอกสารแจกของกันแทบไม่ทัน อาจจะดูเหนื่อยไปหน่อย เพราะจำนวนผู้เข้าฟังที่เยอะกว่าปีก่อนๆ แต่ก็ผ่านไปได้ด้วยดี ก่อนฟังบรรยายในช่วงเช้า ในงานได้มี Morning Brake ที่ทางสมาคมจัดเตรียมไว้อย่างหลากหลายมากๆ ละขอกระซิบบอกกันหน่อยว่า “อร่อยทุกอย่างค่ะ” คุณหมอทุกท่านจะได้เติมอิมกับอาหารหลากหลายสัญชาติอย่างจุใจแน่นอน งานนี้บอกได้เลยว่าอิม อร่อย คุ้ม!!!

มาถึงช่วงที่ทุกคนรอคอยกันแล้วกับการเปิดงานประชุมวิชาการ “เจาะลึก ZIRCONIA” หลังจากท่านประธานกล่าวเปิดงานเสร็จ เริ่มบรรยายที่ ศ. ทพ. บุญเลิศ กุเกียรติระกูล บรรยายในหัวข้อ “Overview of Dental Ceramics” ตามมาด้วย รศ. ดร. ทพ. ภัททพล อัศวนันท์ หัวข้อ “Zirconia in Full Mouth Reconstruction” ท่านต่อมาคือคุณวรนันท์ ชัชวาลทิพากร ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ภาพถ่าย) มาในหัวข้อ “ศิลป์ และองค์ประกอบศิลป์” และเริ่มต้นในช่วงบ่ายกับ อ. ทพ. ปวีญญา อมรเศรษฐชัย และอ. ทพ. ศุภชัย สุพรรณกุล ในหัวข้อ “Clinical Implications for Zirconia in Implant and Esthetic Reconstruction” และปิดท้ายด้วย ผศ. ร.ท. ทพ. ชัชชัย คุณาวิศรุต และ MU Digital Team ในหัวข้อ “Improving Prosthetic Treatment Outcomes with Digital Technology” หัวข้อในการบรรยายในวันนี้ถือได้ว่าเป็นการเปิดความรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เข้าฟังบรรยายแฝงไปด้วยความสนุก และแง่คิดในการทำงานในแบบต่างๆ ที่สำคัญทำให้ได้รู้จักกับ ZIRCONIA มากขึ้นด้วยค่ะ

คุณหมอเคย ประสบปัญหาเหล่านี้ บ้างหรือไม่ ?

- ▶▶ หลังจากใช้หัว steel เพื่อกรอฟันผู้
ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อตัวไหนดี
- ▶▶ เข้า Autoclave ก็ไม่ได้
แล้วจะทำการฆ่าเชื้ออย่างไร
- ▶▶ หยิบมาใช้เพียงครั้งเดียวก็แยกไม่ออกแล้ว
ว่าใช้นานหรือยัง

- ▶▶ แขน้ำยาฆ่าเชื้อก็ทำให้เปลี่ยนสี..
...บางครั้งก็ขึ้นสนิม
- ▶▶ หลังจากฆ่าเชื้อแล้วจะเก็บอย่างไร
- ▶▶ ต้องใส่ยาเก็บสนิมมั้ย ?
- ▶▶ แกมบางครั้งถ้าเก็บไม่ดีก็จะทำให้หัว bur ชนิดอื่นๆ
ทั้ง carbide และ diamond มีปัญหาไปด้วย

หากคุณหมอเคยเจอปัญหาเหล่านี้ เรามีทางออกสำหรับปัญหานี้มาแนะนำค่ะ

ปัจจุบันในทางยุโรป และอเมริกา การใช้หัว steel ในการกรอฟันผู้ได้รับความนิยมน้อยลง หากใช้ก็จะเป็นการใช้ครั้งเดียวทิ้ง ไม่ค่อยกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้นตัวที่มาแทนที่ได้ดีมาก ๆ คือ การใช้หัว carbide เพื่อกรอฟันผู้แทน ซึ่งจากประสบการณ์ส่วนตัวที่เคยใช้มาพบว่า ประสิทธิภาพในการกรอฟันผู้ของหัว carbide ดีกว่าการใช้ steel มาก และยังสามารถ ฆ่าเชื้อด้วย Autoclave ได้ แถมยังมีความคม คงทน สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายๆ ครั้งมาก ถ้าดูจากราคาเทียบกันระหว่างหัว carbide กับ steel คุณหมออาจจะรู้สึกว่า หัว carbide มีราคาสูง แต่หากพิจารณาดีๆ จะพบว่าการใช้ carbide นั้นคุ้มค่ากว่ามาก ทั้งในแง่ประสิทธิภาพในการทำงาน ความคงทนในการใช้งาน สามารถใช้ซ้ำได้มากกว่า steel และการดูแลทำความสะอาดก็ง่ายกว่า ทำให้ประหยัดทั้งต้นทุนในการฆ่าเชื้อ ประหยัดเวลา ในการฆ่าเชื้อ แถมยังลดปัญหาปวดหัวของคุณหมอ รวมทั้งลดการเกิด infection ได้อีกด้วย

Carbide

Steel

Komet

Quality & Innovation, Reliability & Precision

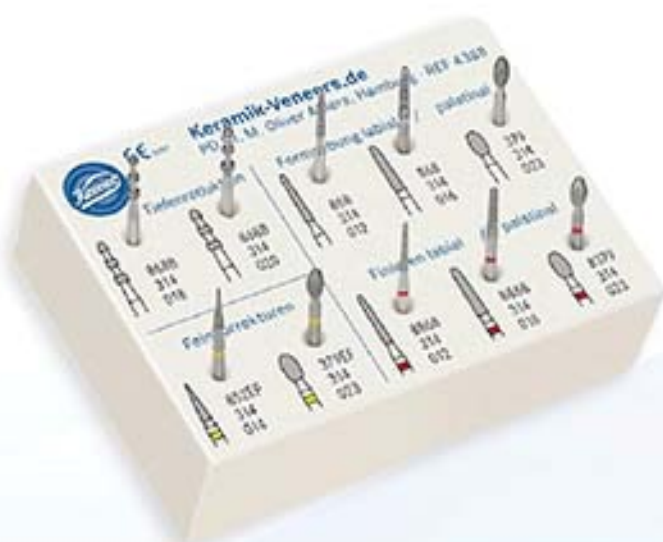
Diamonds have taught us to appreciate
the importance of lasting value

Compass | All-ceramic restorations.

Recommendations - Product and their use in the dental

Ceramic veneers / Set 4388

"Keramik - Veneers.de" - a set of coordinated
diamond instruments for the conservative,
controlled preparation of ceramic veneer

nuvoDent

nuvoDent Co., Ltd.

419/180 Soi 10 Tippawan Theparak Rd. Muang Samutprakarn 10270 TEL : 02-755-6636 Mobile : 089-681-6006 Fax : 02-394-4403

facebook : nuvodentthai Website : www.nuvodentthai.com

TITANIUM-BASE ABUTMENT: A STATE OF THE ART DESIGN

อ.ทพ. พิศพัฒน์ กวีวงศ์ประเสริฐ

อาจารย์พิเศษภาควิชาทันตกรรมทั่วไป และ ภาควิชาทันตกรรมอนุรักษ และทันตกรรมประดิษฐ์

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อนุกรรมการสมาคมทันตกรรมรากเทียมแห่งประเทศไทย

อนุกรรมการสมาคมทันตแพทย์เอกชน

คณะกรรมการสมาคมทันตกรรมประดิษฐ์ไทย

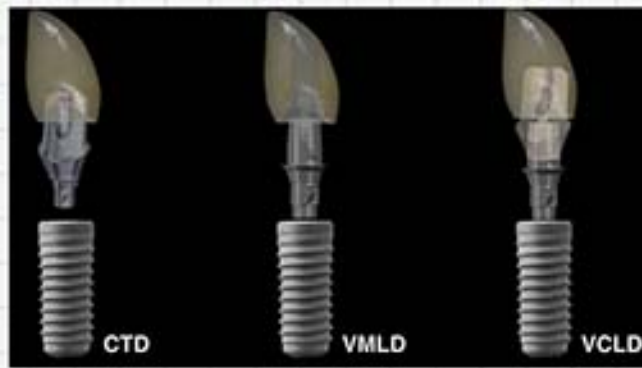
วิธีการทดแทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไปนอกเหนือจากการทำสะพานฟันแล้ว หันกรรมรากฟันเทียมได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการวางแผนการรักษาทดแทนฟันธรรมชาติ เนื่องด้วยหลากหลายปัจจัยอันได้แก่ อายุการใช้งานที่ได้รับการยอมรับ ความสวยงามของการบูรณะครอบฟัน ความพึงพอใจของผู้ป่วย^{1,2} ซึ่งสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมที่พบว่า อัตราการอยู่รอดของรากฟันเทียมสำหรับครอบฟันซี่เดียวในช่วงระยะเวลา 5 ปี นั้นสูงถึง 96.8%³ โดยทั่วไปแล้วการบูรณะรากฟันเทียมนั้นจะประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก อันได้แก่ รากฟันเทียมที่ยึดอยู่กับกระดูกขากรรไกร (Implant Screw), เดือยรากฟันเทียม (Abutment) และ ครอบฟัน (Crown)^{4,5} ถึงแม้ว่าหันกรรมรากฟันเทียมจะเป็นทางเลือกที่น่าเชื่อถือทางเลือกหนึ่งในการบูรณะ การบูรณะรากฟันเทียมในตำแหน่งที่ต้องการความสวยงามยังคงเป็นการรักษาที่ท้าทาย เพราะหันคแพทยยังคงต้องระมัดระวังในส่วนของการรูปร่างหน้าตาของซี่ฟัน, เนื้อเยื่ออ่อนข้างเคียง และวัสดุที่ใช้ในการบูรณะ ทั้งนี้ในการพิจารณาารูปแบบเดือยรากฟันเทียม และครอบฟันนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อันได้แก่ องค์ศาและตำแหน่งของรากฟันเทียม ระยะห่างระหว่างฟันคู่สลับกับรากฟันเทียม และความสวยงามบริเวณเนื้อเยื่ออ่อนโดยรอบ^{6,7} โดยปกติแล้วการบูรณะรากฟันเทียมสามารถทำได้สองลักษณะหลักอันได้แก่ แบบยึดด้วยสกรู (Screw-Retained Prosthesis) และแบบยึดด้วยซีเมนต์ (Cement-Retained Prosthesis) ซึ่งการยึดครอบฟันบนเดือยรากฟันเทียมสำเร็จรูป (Stock Abutment) เมื่อขอบของครอบฟันอยู่ใต้เนื้อเยื่ออ่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพื้นหน้าสามารถควบคุมซีเมนต์ส่วนเกินได้ลำบาก ซึ่งอาจจะส่งผลให้เกิดการละลายตัวของกระดูกโดยรอบรากฟันเทียมได้⁸

ในปัจจุบันนี้ห้องปฏิบัติการทันตกรรมส่วนมากได้นำเอาเทคโนโลยีการออกแบบและการกลึงด้วยระบบคอมพิวเตอร์เข้าใช้ในการเตรียมเดือยรากฟันเทียมเฉพาะบุคคล (Custom Abutment) ซึ่งเราสามารถกลึงขึ้นมาได้จากวัสดุได้หลากหลายประเภท ได้แก่ Titanium, Zirconia และ Lithium disilicate เป็นต้น โดยที่ Titanium Custom Abutment ถือได้ว่าเป็นมาตรฐานใหม่ในการบูรณะในฟันหน้า⁹ เนื่องด้วยความสะดวกและความเข้ากันกับเนื้อเยื่ออ่อนได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามในกลุ่มคนไข้ที่มีเนื้อเยื่ออ่อนรอบรากฟันเทียมบาง อาจส่งผลต่อความสวยงามได้ เนื่องจากสีเทาจาก Titanium สามารถสะท้อนผ่านเนื้อเยื่ออ่อนได้^{7,8} เพราะฉะนั้นแล้วจะเห็นได้ว่าการที่จะสามารถตอบโจทยในเรื่องความสวยงามของการบูรณะรากฟันเทียมนั้น ไม่เพียงแต่ในส่วนของการครอบฟันเท่านั้นที่เราต้องให้ความสนใจ แต่เนื้อเยื่ออ่อนรอบรากฟันเทียมนั้นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เราต้องพิจารณาร่วมด้วย⁸ นอกเหนือจาก Titanium แล้ว Zirconia และ Lithium disilicate ก็ยังคงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการทำ Custom Abutment ด้วยความที่มีสีที่ใกล้เคียงสีฟันธรรมชาติมากกว่า

ในทางตรงกันข้ามมีการแสดงผลความล้มเหลวทางกลในการใช้ One-Piece All Ceramic Custom Abutment โดยพบว่าเดือยรากฟันเทียมชนิดนี้จะมีการแตกหักไปบ่อยครั้งบริเวณ 1/3 ของข้อต่อด้านในของเดือยรากฟันเทียม¹¹⁻¹⁵

เมื่อไม่นานมานี้ได้มีการแนะนำถึงเทคนิคการบูรณะเดือยและครอบฟันบนรากฟันเทียมโดยใช้วัสดุที่เป็น Lithium Disilicate ยึดต่อกับฐาน Titanium จากการศึกษาที่ผ่านมา¹⁶⁻²¹ แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะทางกลในด้านความต้านทานการแตกหักของเทคนิคดังกล่าว โดยที่สามารถออกแบบเดือยและครอบให้เป็นได้ทั้งแบบสกรู หรือ ซีเมนต์ตามแต่ความเหมาะสม²⁰ วิธีการข้างต้นนี้สามารถบูรณะเดือยและครอบฟันได้สวยงามมากยิ่งขึ้นประกอบกับค่าใช้จ่ายที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ Titanium Custom Abutment¹⁷ โดยที่หันคแพทยสามารถยึดส่วนของเดือยฟันและ/หรือ ครอบฟันบนรากฟันเทียมนอกช่องปากได้ก่อน เพื่อที่จะสามารถทำความสะอาดซีเมนต์ส่วนเกินได้หมด โดยทั่วไปแล้วขั้นตอนในการผลิต Custom Abutment และ ครอบฟันบนรากฟันเทียมนั้นอาจใช้เวลาประมาณ 7-10 วันหลังจากพิมพ์ปากผู้ป่วยแล้ว ในทางตรงกันข้ามเทคนิคนี้สามารถควรวมเอาเทคโนโลยีการออกแบบและการกลึงเข้ากับการออกแบบเดือยและครอบฟันบนฐาน Titanium แบบ Chairside ไว้คู่กันจึงทำให้เพิ่มขีดความสามารถของหันคแพทยในการใส่เดือยและครอบบนรากฟันเทียมในวันเดียวกับวันที่ทำการพิมพ์ได้¹⁷

การออกแบบเดือยและครอบฟันนี้แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภทหลัก²² 1). แบบ One Piece Monolithic Screw-Retained (VMLD Group) เหมาะสำหรับการวางแผนการรักษาแบบสกรู โดยทันตแพทย์สามารถจะยึดฐาน Titanium เข้ากับครอบฟันบนรากเทียมบนโมเดลปูนนอกช่องปาก 2). แบบ Two-Pieces Customized Anatomical Structure Cement-Retained (VCLD Group) เหมาะสำหรับการปรับแก้ตำแหน่งของรากฟันเทียม โดยทำการยึด Customized Anatomical Structure กับฐาน Titanium นอกช่องปากก่อน จากนั้นตัวครอบฟันจะสามารถยึดด้วยซีเมนต์ในช่องปากอีกครั้ง จะสังเกตได้ว่าแบบที่สองนี้จะมีโครงสร้างที่ซับซ้อนรวมไปถึงค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าแบบแรก

วิธีการเลือกฐาน Titanium ให้เหมาะสมจะต้องมีการสื่อสารกับแลปทันตกรรมเพื่อทำความเข้าใจระบบออกแบบและระบบสิ่งที่จะเข้ากันได้กับฐาน Titanium ปัจจุบันฐาน Titanium มีการผลิตออกมาในความสูงของเหงือก และ เดือย ที่หลากหลายมากขึ้น รวมไปถึงองค์ที่ต่างกันออกไป ปัจจัยที่จะมีผลต่อการเลือกความสูงของฐาน Titanium ขึ้นอยู่ความลึกของตำแหน่งรากฟันเทียมและความยาว/ความสูงของซีฟัน

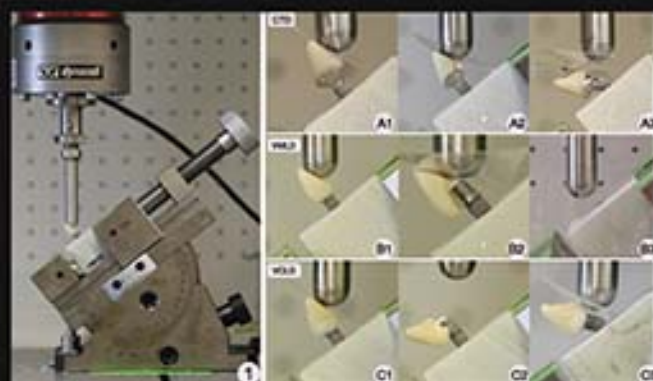

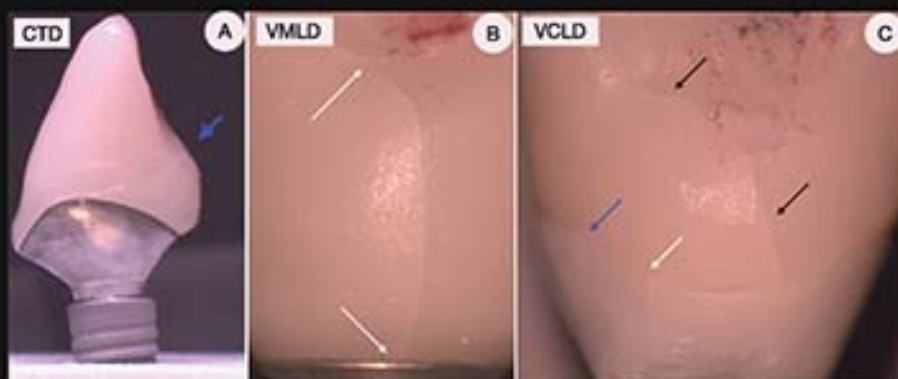
ในกรณีที่พิจารณาใช้รากเทียม Narrow Platform จะต้องใช้ความระมัดระวังในการเลือกความสูงและเส้นผ่านศูนย์กลางเป็นพิเศษเนื่องด้วยโดยมากส่วนต้นของฐาน Titanium นั้นจะมีเส้นผ่านศูนย์กลางกว้างกว่าเส้นผ่านศูนย์กลางของรากเทียม ซึ่งอาจส่งผลทำให้ไม่สามารถใส่เดือยรากฟันเทียมได้แนบสนิท (ดังรูป B) ลักษณะทางคลินิกที่พบได้คือการหลุดของฐาน Titanium กับ Customized Anatomical Structure และ/ หรือ ครอบ Monolithic ในขั้นตอนการใส่เดือยรากฟันเทียม ดังนั้นแล้วการเลือกฐาน Titanium และการเตรียมครอบชั่วคราวบนรากฟันเทียมให้มีความเหมาะสมกับการบูรณะในแต่ละตำแหน่งจึงมีผลต่ออัตราความสำเร็จด้วย

สำหรับขั้นตอนในการยึดฐาน Titanium นั้นบริษัทผู้ผลิตส่วนใหญ่ได้แนะนำให้มีการเตรียมพื้นผิวที่จะทำการยึดติดของฐาน Titanium ด้วย Aluminum Oxide Particles ขนาด 50 μm ที่แรงดัน 2 bars²² ส่วนด้านพื้นผิวเซรามิกทำการเตรียมตามขั้นตอนปกติที่บริษัทผู้ผลิตแนะนำตามชนิดและประเภทของวัสดุที่เลือกใช้ ในส่วนของการยึดฐาน Titanium บริษัทผู้ผลิตแนะนำให้ใช้ Resin Base Cement ในการยึดส่วนที่จะบูรณะค่อนอกช่องปาก โดยทำการปิดรูเปิดด้วย Teflon Tape หลังจากการเตรียมพื้นผิวของทั้งสองด้านเรียบร้อยแล้ว จากนั้นทำการยึดชิ้นเข้าที่เดิมและดึงเอา Teflon tape ออกจากหลังจากทำความสะอาดชิ้นส่วนเกินเรียบร้อยแล้ว

การศึกษาล่าสุด²² ได้ทำการเปรียบเทียบความถี่ของการออกแบบของเคียวและครอบฟันเซรามิกพื้นหน้าบนฐาน Titanium Chairside ทั้งสองแบบเทียบกับ Titanium Custom Abutment (CTD Group) และครอบฟันเซรามิก โดยผลปรากฏว่า แบบที่หนึ่ง One Piece Monolithic Screw-Retained (VMLD Group) ทนต่อการทดสอบความถี่ได้สูงกว่าอีกสองประเภทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่าแรงเฉลี่ย 1260 N และจำนวนรอบรวมเฉลี่ย 175,231 รอบ จากการทดสอบความถี่แบบ Stepwise Protocol ตามมาตรฐาน ISO14801:2007 จากการศึกษาดังกล่าวได้ตั้งข้อสังเกตของตำแหน่งที่มีการแตกหัก

โดยจากการศึกษาพบว่าส่วน Customized Anatomical Structure (VCLD Group) มักจะเกิดรอยร้าวขึ้นก่อนบริเวณอื่น เมื่อทำการเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ดังนั้นแล้วผู้เขียนจึงได้มีการแนะนำให้เพิ่มความหนาของ Customized Anatomical Structure โดยเฉพาะส่วนผาของเนื้อเยื่ออ่อน ให้มีความเหมาะสมเพื่อลดโอกาสการแตกหักของส่วนประกอบดังกล่าว ในขณะที่ One Piece Monolithic Screw-Retained (VMLD Group) รอยแตกหักนั้นจะมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งเปิดของรูสกรู ส่วนกลุ่ม Titanium Custom Abutment (CTD Group) พบรอยแตกหักบริเวณครอบฟันเซรามิกเท่านั้น โดยทั้ง 3 กลุ่มไม่พบความเสียหายที่ Titanium-Base Abutment หรือ Titanium Custom Abutment แต่อย่างใด

โดยสรุปแล้วการเลือกใช้วัสดุเคลือบและครอบฟันบนฐานกันดรรชนีมีความสำคัญไม่เพียงแต่ประกอบอื่น ๆ ดังนั้นเมื่อเกิดเคสแพทย์มีความเข้าใจที่ถูกต้องของข้อบ่งชี้ ข้อจำกัดของวัสดุ ย่อมจะทำให้เราสามารถที่จะพัฒนางานบูรณะกันดรรชนีให้มีความสวยงามมากยิ่งขึ้นโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันเข้ามามีส่วนร่วมในแผนการรักษาได้อย่างเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

1. Dr. Dean Morton
2. Dr. Kamolthob Phasuk
3. Dr. Marco C. Bottino
4. Dr. John A. Levon
5. Dr. Sabrina Alves Felosa
6. Dr. Luiz Felipe Valandro
7. Mr. George J. Eckert
8. Dr. Jeffrey A. Platt

9. Dr. Wei Shao Lin
10. Mrs. Monica Doyle
11. Dr. Milton Revelo
12. นว.ปรีชฌ์ สุทธิสุนทร
13. นพ.วิวัฒน์ โสมพิชญ์
14. NuvoDent
15. In-House Dental Laboratory
16. 3S Dental Laboratory

งานวิจัยอื่น

1. Simonis P, Dufour T, Tenenbaum H. Long-term implant survival and success: a 10-16-year follow-up of non-submerged dental implants. *Clin Oral Implants Res* 2010;21(7):772-7.
2. den Hartog L, Sailer JJ, Vastak A, Meijer HJ, Raghoobar GM. Treatment outcome of immediate, early and conventional single-tooth implants in the aesthetic zone: a systematic review to survival, bone level, soft-tissue, aesthetics and patient satisfaction. *J Clin Periodontol* 2008;35(12):1073-86.
3. Jung RE, Piattusson BE, Glauser R, et al. A systematic review of the 5-year survival and complication rates of implant-supported single crowns. *Clin Oral Implants Res* 2008;19(2):119-30.
4. Adell R, Lekholm U, Rockler B, Branemark PI. A 15-year study of osseointegrated implants in the treatment of the edentulous jaw. *Int J Oral Surg* 1981;10(6):387-416.
5. Branemark PI. Osseointegration and its experimental background. *J Prosthet Dent* 1963;50(3):399-410.
6. Lee M-C, Wright RF. The SAC Classification in Implant Dentistry. *Journal of Prosthodontics* 2010;19(4):335-36.
7. Jung RE, Sailer I, Hammerle CH, Attin T, Schmidlin P. In vitro color changes of soft tissues caused by restorative materials. *Int J Periodontics Restorative Dent* 2007;27(3):251-7.
8. Sailer I, Zempic A, Jung RE, Hammerle CH, Mattioli A. Single-tooth implant reconstructions: esthetic factors influencing the decision between titanium and zirconia abutments in anterior regions. *Eur J Esthet Dent* 2007;2(3):296-310.
9. Wadhvani G, Rapoport D, La Rosa S, Hess T, Kretschmar S. Radiographic detection and characteristic patterns of residual excess cement associated with cement-retained implant restorations: A clinical report. *The Journal of Prosthetic Dentistry* 2012;107(3):151-57.

10. Marchack CB. A custom titanium abutment for the anterior single-tooth implant. *J Prosthet Dent* 1996;76(3):288-91.
11. Stimmelmayr M, Sagerer S, Erdelt K, Beuer F. In vitro fatigue and fracture strength testing of one-piece zirconia implant abutments and zirconia implant abutments connected to titanium cores. *Int J Oral Maxillofac Implants* 2013;28(2):488-93.
12. Fong JK, Judge RB, Palamara JE, Swain MV. Fracture resistance of titanium and zirconia abutments: an in vitro study. *J Prosthet Dent* 2013;109(3):304-12.
13. Stimmelmayr M, Edelhoff D, Guth JF, et al. Wear at the titanium-titanium and the titanium-zirconia implant-abutment interface: a comparative in vitro study. *Dent Mater* 2012;28(12):1215-20.
14. Yilmaz B, Salata LG, Seidt JD, McGlumphy EA, Cleland NL. Load to failure of different zirconia abutments for an internal hexagon implant. *J Prosthet Dent* 2015.
15. Att W, Yajima NO, Wolkewitz M, Witkowski S, Strub JR. Influence of preparation and wall thickness on the resistance to fracture of zirconia implant abutments. *Clin Implant Dent Relat Res* 2012;14 Suppl 1:e196-203.
16. Joda T, Burki A, Betzge S, Bragger U, Zysset P. Stiffness, Strength, and Failure Modes of Implant-Supported Monolithic Lithium Disilicate Crowns: Influence of Titanium and Zirconia Abutments. *Int J Oral Maxillofac Implants* 2015;30(8):1272-9.
17. Kurbad A, Kurbad S. CAD/CAM-based implant abutments. *Int J Comput Dent* 2013;16(2):125-41.
18. Elsayed A, Wile S, Al-Akhal M, Kern M. Effect of fatigue loading on the fracture strength and failure mode of lithium disilicate and zirconia implant abutments. *Clin Oral Implants Res* 2017.
19. Abbo B, Razzoog ME, Vivas J, Siemata M. Resistance to dislodgement of zirconia copings cemented onto titanium abutments of different heights. *J Prosthet Dent* 2008;99(1):25-9.
20. Lin WS, Harris BT, Zandinejad A, Martin WC, Morton D. Use of prefabricated titanium abutments and customized anatomic lithium disilicate structures for cement-retained implant restorations in the esthetic zone. *J Prosthet Dent* 2014;111(2):181-5.
21. Muhlemann S, Truninger TC, Stawarczyk B, Hammerle CH, Sailer I. Bending moments of zirconia and titanium implant abutments supporting all-ceramic crowns after aging. *Clin Oral Implants Res* 2014;25(1):74-81.
22. Kawewongprasert P, Phasuk K, Levon JA, et al. Fatigue Failure Load of Lithium Disilicate Restorations Cemented on a Chairside Titanium-Base. *J Prosthodont*. 2018 May 25. doi: 10.1111/jopr.12911. [Epub ahead of print]

CLEARFIL CERAMIC PRIMER, is a single-component adhesive primer used to enhance the bond strength between resin-based materials and any type of ceramic restorative, porcelain, Zirconia, Alumina, Lucite, Lithium Silicate and composites. The application and use is significantly simplified compared to other processes. The product contains the phosphate monomer MDP which bonds very strongly to metal oxides, as well as a silane coupler to bond with SiO_2 based ceramics.

CLEARFIL CERAMIC PRIMER

ALLOY PRIMER

ALLOY PRIMER is a metal primer used to increase the bond strength of composite and acrylic resins to gold, base and semi-precious metals, titanium and other dental alloys. It eliminates the necessity of tin-plating and enables excellent bonding to metal surfaces. Its unique chemistry bonds composite or acrylic resins to these alloys.

ALLOY PRIMER is very simple to use. Just apply one coat of **ALLOY PRIMER** to sandblasted metal surface and leave it for a few seconds, then start adhesion procedure as usual.

POST OF THE MONTH

เรืองเจริญ อธิษฐานทอง

10 พฤษภาคม เวลา 18:15 น. · Instagram · ๑

งาน LAB ดีชีวิตเปลี่ยน 🤔

👍 รักแลบ

💬 แสดงความคิดเห็น

🔗 แชร์

👤 ๑๐๕, Khim Ida, Bas Thanaphol และเพื่อนอีก 150 คน

แชร์ 1 ครั้ง

ขอให้คุณหมอช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ

สวัสดีครับ ทพ. เรืองเจริญ อธิษฐานทอง จบจากมหาวิทยาลัยมหิดล รุ่นที่ 42 จบปี 2558 รหัสนักศึกษาปีที่เข้า 52 ใช้ทุนที่ รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ กำลังจะครบ 3 ปี ครับ

ช่วยเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งแลบทันตกรรมหน่อยค่ะ

เคยส่งกับหลายๆ แลปครับ แต่ละแลปก็จะมีสไตล์งานที่ต่างกันไป รายละเอียดก็จะแตกต่างกันบ้างเยอะเหมือนกันครับ ผมเองเป็นคนชอบลองครับก็ลองส่งไปเรื่อยๆ เหมือนกับร้านอาหารถ้าเราไม่ได้ลองเองก็จะไม่รู้รสชาติมันจะเป็นยังไง จุดเปลี่ยนที่คิดจะลองส่งงานกับแลปอินเฮ้าส์เพราะเห็นงานของอาจารย์ปริญญาครับ แล้วรู้สึกว่าการส่งงานเยอะ เลยรู้สึกอยากลองส่งดูบ้าง พอได้ติดต่อคุยกับคุณเหมียวได้ ไบแลปมาก็ลองส่งดูแล้วก็ไม่มีผิดหวังครับ

คุณหมอมิ concept และเทคนิคการทำงานอย่างไรบ้างคะ

สำหรับผมเทคนิคในการทำงานก็คือทำตามที่เราเรียนแหละครับ นึกถึงสิ่งที่อาจารย์สอนและคำที่เราเรียนให้มากๆ งานที่ออกมาถ้าไม่ได้ก็คือไม่ได้ อย่าฝืนปล่อยให้ผ่านไป ทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ครับ ถ้าเราเปิดใจที่จะยอมรับความผิดพลาดแล้วเปลี่ยนมาเป็นความพยายามที่จะผลักดันให้เรารสร้างผลงานให้ออกมาดีขึ้น

คุณหมอมิการสื่อสารการทำงานกับทางแลปอย่างไรบ้างคะ เพื่อให้ได้งานออกมาดี

สำหรับส่วนที่ต้องประสานงานกับแลป เทคนิคก็คือถ่ายรูปให้ชัดครับ พยายามเก็บรายละเอียดที่จำเป็นแล้วส่งข้อมูลให้ช่างทันตกรรมให้ได้มากที่สุด หลังจากนั้นก็ติดต่อสื่อสารกันให้ถี่ครับทำงานเป็นทีม ซึ่งทางแลปก็คอยโทรคุยอยู่เรื่อยๆ ประทับใจมากครับ

คุณหมอมิอะไรอยากจะแนะนำแลบบ้างมีัยคะ

โซนทางภาคใต้มีแลปไม่เยอะครับด้วยข้อจำกัดทางเวลาทำให้หลายๆ คนเลือกจะส่งงานกับแลปที่ใกล้ที่สุดหรือที่มีคนรับส่งงานง่าย ๆ จริงๆ แลปก็เหมือนร้านอาหารแหละครับบางร้านก็มีเมนูเด็ดหรืองานที่ถนัด แต่บางอย่างก็ไม่มีน่ะ แล้วแต่หมอก็จะชอบแบบไหนด้วย ร้านที่ช่วยให้ประทับใจก็จะเป็นร้านที่เรากลับไปซ้ำบ่อยๆ ครับ

การใช้ “SE BOND” ให้เกิดประโยชน์....สูงสุด

พ.ว. ดร. สุวชัย พุกยกานนท์

คนเรามีหลายหน้า(ที่)ได้ครับ ผมมีงานหลายหน้าที่ แต่การเขียนวันนี้ เป็นการเล่าเรื่องว่า ในฐานะทันตแพทย์คลินิกเอกชน ย่อมต้องการให้วัสดุที่เราเลือกใช้นั้นถูกใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ถ้าหากครั้นจะนำไปใช้ด้วย คงเป็นประโยชน์มากกว่าไม่ใช้วัสดุตัวอื่นไม่ดีกว่าครับ ในคลินิกผมมีใช้หลายตัวครับ ในที่นี้เขียนเผื่อใครที่ใช้ SE Bond เหมือนกันจะได้ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเช่นกันครับ

MDP มีข้อดีคือสามารถ Bond ได้ดีกับ Enamel และ Dentine สามารถ Bond ได้ดีกับ Oxide ของ Ceramics, Base Metal และ Zirconia และยัง Bond ได้กับ Noble Alloy และ Titanium Alloy

คราวนี้มาดู การใช้งาน SE Bond แบบรวบรัด กับเลย โดยจะเน้นการใช้งานทางคลินิก

SE Bond เป็น Two step Self Etching Primer System เป็น Bonding ที่มี Functional Monomer คือ MDP (10-methacryloyloxydecyl dihydrogen-phosphate) ซึ่งถูกผลิตครั้งแรกในปี ค.ศ. 1983 โดยกลุ่มบริษัท Kuraray ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งนานมาแล้ว และได้รับการพิสูจน์แล้วว่า เป็น Monomer ที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดในตัวหนึ่ง ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด ปัจจุบันหมดอายุการคุ้มครองทางสิทธิบัตร จึงมีการนำมาใช้โดยทั่วไป

Structure of adhesive monomer MDP

1 กรณีแรก
การใช้ SE Bond ให้ดีกับการ Bond กับ Intact Enamel เช่น การทำ Direct Veneer หรือ การอุดปิด Diastema Closure หรือกรณีอื่นใด ที่คุณหมอไม่มีการกรอผิว Enamel เลย สรุปคือด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม ถ้าคุณหมอไม่มีการกรอ Enamel แล้วต้องการ Bond กับ Intact Enamel เช่นนี้ คุณหมอมองต้องทำความสะอาด Enamel ด้วย Pumice แล้ว Etching ผิว Enamel ด้วย Phosphoric acid 37% ที่มีจำหน่ายโดยทั่วไป ประมาณ 15-30 วินาที แล้วล้างออกด้วยน้ำเยอะๆ ผิวที่จะจะแห้งด้านและซิดขาว คุณหมอสามารถทำ Bonding ชุดที่สองของ SE Bond ได้เลย (โดยไม่ต้องหา Primer ชุดที่หนึ่ง แต่ถ้าจะหากไม่มีผลเสียใดๆ) แล้วฉายแสงอุด Composite ตามที่คุณหมอต้องการ

2 กรณีที่สอง
การใช้ SE Bond ให้ดีกับการ Bond กับ Enamel ที่โดนกรอตัด เช่น ทำ Direct Veneer หรือ การอุดปิด Diastema Closure หรือกรณีอื่นใด แต่คราวนี้คุณหมอมองการกรอผิว Enamel และพื้นผิวการ Bond ยังเป็น Enamel เท่านั้น คุณหมอทำเหมือนกรณีแรกครับ แต่ให้ลดเวลา Etching ลง เป็น 10-15

วินาที คุณหมอสามารถทำ Bonding ชุดที่สองของ SE Bond ได้เลย (โดยไม่ต้องหา Primer ชุดที่หนึ่ง แต่ถ้าจะหากไม่มีผลเสียใดๆ) แล้วฉายแสงอุด Composite ตามที่คุณหมอต้องการ กรณีที่ Enamel ถูกกรอนิดๆ Etching นานไปจะทำให้ Bond strength และ Bond Durability ลดลงได้

3 กรณีที่สาม
การใช้ SE Bond ให้ดีกับการ Bond กับ Enamel และ Dentine ในการอุดฟัน Cavity Class ต่างๆ โดยเฉพาะ Cavity Class V กับ Class IV ให้ Bevel ขอบ Enamel ทุกครั้ง แล้วให้ใช้การทำ Selective Etch Technique ร่วมกับ SE Bond โดยคุณหมอมอง Phosphoric acid ลงไปตรง Enamel เท่านั้น (ถ้าโดน Dentine บ้างก็ไม่เป็นไร แต่ไม่ใช่ทำทั้ง Cavity ยิ่งคุณหมอมองโดน Dentine เยอะเท่าไร ก็ทำให้ Bond strength และ Bond Durability ลดลงได้เท่านั้น) และทาแค่ 10 - 15 วินาที หรือน้อยกว่า เรียกว่าหาเสร็จก็ล้างทันที แล้วเป่าให้แห้งที่สุดไปเลย จะได้ผิว Enamel ที่แห้งด้าน และซิดขาว แต่ไม่มากเท่า 2 กรณีแรก และได้ผิว Dentine ที่แห้ง หลังจากนั้นหา Primer ใน Cavity ทั้ง Enamel และ Dentine ทาไปมาซัก 20 วินาที

(ที่ผิว Dentine น้ำซึ่งเป็น Solvent ใน Primer จะทำหน้าที่ให้ MDP ซึมเข้าไปละลายผิว Smear layer ที่บางๆ แล้วไปโอบรอบ Collagen Fiber และเชื่อมกับ Hydroxyapatite เอง) หลังจากนั้นเป่าแรงๆ เพื่อระเหยน้ำออกไปจาก Cavity จนได้เป็นผิว Film ที่มีความมันสะท้อนแสงใน Cavity แล้วจึงทา Bonding แล้วเป่าให้แห้งกระจายเป็นชั้นบางๆ แล้วฉายแสง ยิงนานยิ่งดี เกิน 20 วินาทียิ่งดี (บริษัท แนะนำ 10 วินาที) การฉายแสงนานๆ ไม่มีผลเสียใดๆ นอกจากเสียเวลา แต่คุณหมอจะแน่ใจว่าเกิด Polymerization แน่ๆ หลังจากนั้นก็อุด Composite ตามต้องการ

หมายเหตุ : Selective Etch Technique ได้รับการสนับสนุนจากหลายงานวิจัยว่าทำให้การ Bond ดีขึ้น แต่ผู้ผลิตไม่ได้แนะนำ เพราะมีอีกหลายงานวิจัยที่ยืนยันว่า Etch หรือ Non-etch ผลการอยู่รอดของวัสดุอุดทางคลินิกก็เหมือนกัน แต่ที่หมอนำมาแนะนำ เพราะว่า ในคลินิกคุณหมอมักมีงานหลายงาน และ หมอมีหลายคน การทำ Selective Etch ทำให้งานมีโอกาสผิดพลาดน้อยกว่า เพราะสังเกตผิว Enamel หลัง etch ได้ง่ายกว่า พื้นผิวของ Cavity ไม่ว่าคุณหมอตันทันไหนก็ได้ผลลัพธ์เหมือนกันจึงเหมาะกับคลินิกเอกชนหรือโรงพยาบาลที่มีหมอหลายท่านครับ

4 กรณีที่สี่ การใช้ SE Bond ในการซ่อม Composite เก่า ในทางคลินิกคงเคยพบกัน เช่น การอุดฟันด้วย composite มาใหญ่แล้วแตกบิ่น หรือด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ที่คุณหมอดึงคอมโพสิทใหม่ไปบน Composite เก่า โดยไม่มี Enamel หรือ Dentine เข้ามาเกี่ยวข้อง มักพบในงาน Direct Composite Veneer คุณหมอมักต้องการตัวช่วย แล้ว คุณหมอมักเลือกอยู่ 2 แบบ ซึ่งทั้งสองแบบทำให้ค่าการยึดติดดีขึ้นกว่าการ Bond วัสดุอุด Composite ใหม่ไปบน Composite เก่าอย่างมีนัยสำคัญครับ

แบบที่ 1 คุณหมอใช้ Clearfil Porcelain Bond Activator เป็นตัวช่วย

เป็นผลิตภัณฑ์ตัวช่วยรุ่นเก่าหน่อย ขั้นตอนการซ่อม Composite เก่าทำโดยคุณหมอดึงเตรียมผิว Composite เก่านั้น ด้วย Fine Diamond Bur, White Stone, Intraoral Sandblaster, หรือขัดด้วย Pumice เสร็จก็ใช้ Phosphoric acid 37% (หรือ K Etchant Gel; Phosphoric acid 40%) ทาพื้นผิวฟัน ประมาณ 5 วินาที เรียกว่าหาเสิร์จก็ล้างออกเลย เพราะเพื่อทำความสะอาดและขจัดคราบที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้น เป่าพื้นผิวให้แห้ง หลังจากนั้นให้ผสม Porcelain Bond Activator ขวดนี้ 1 หยด กับขวด Primer ของ SE Bond อีก 1 หยด คนให้เข้ากัน แล้วทาบริเวณ Composite เก่า หาเสิร์จ หมอขอให้เวลาสารผสมนี้ทำปฏิกิริยาซัก 60 วินาทีกับพื้นผิวฟัน (แต่บริษัทแนะนำให้เป่าเลย) เป่าให้เป็นชั้น Film บางๆเหมือนทา Primer บน Dentine หลังจากนั้น ทา Bonding เป่าลม แล้วฉายแสง 10 วินาที (แต่ผมเองในทางคลินิกฉายไม่ต่ำกว่า 20 วินาทีจนเป็นนิสัยไปแล้ว) หลังจากนั้นก็อุด Composite ใหม่ไปตามปกติ

แบบที่ 2 คุณหมอใช้ Clearfil Ceramic Primer เป็นตัวช่วย

เป็นผลิตภัณฑ์ตัวช่วยรุ่นใหม่ ขั้นตอนการซ่อม Composite เก่า ทำโดยคุณหมอดึง เตรียมผิว Composite เก่านั้น ด้วย Fine Diamond Bur, White Stone, Intraoral Sandblaster, หรือขัดด้วย Pumice เสร็จก็ใช้ Phosphoric acid 37% (หรือ K Etchant Gel; Phosphoric acid 40%) ทาพื้นผิวฟัน ประมาณ

5 วินาที เรียกว่าหาเสิร์จก็ล้างออกเลย เพราะเพื่อทำความสะอาด และขจัดคราบที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้น หลังจากนั้น ทา Ceramic Primer ขวดนี้บริเวณ Composite เก่า หาเสิร์จหมอมขอให้เวลาทำปฏิกิริยาซัก 60 วินาทีกับพื้นผิวฟัน (แต่บริษัทแนะนำให้เป่าเลย) เป่าให้เป็นชั้น Film บางๆ แล้วทาบริเวณที่แนะนำให้อุด Composite ใหม่ได้เลย โดยไม่ต้องใช้ Bonding ใดๆ อันนี้น้ำที่มากและทำให้ได้งานที่สวยเพราะไม่มีชั้นรอยต่อใดๆ

5 กรณีที่ห้า การใช้ SE Bond ในการซ่อม Composite เก่า แต่คราวนี้มีส่วนของโครงสร้างฟันเกี่ยวข้องกับด้วย เช่น การอุดฟันด้วย composite มาใหญ่มากเช่น Cavity Class II ที่มี Composite หลายๆด้าน แล้วแตกบิ่นหรือด้วยเหตุผลใดก็แล้วแต่ที่คุณหมอดึงคอมโพสิทใหม่ไปบน Composite เก่า โดยมี Enamel หรือ Dentine เข้ามาเกี่ยวข้อง คุณหมอก็ทำตามแบบกรณีที่สี่ โดยถ้าคุณหมอจะใช้ Clearfil Porcelain Bond Activator เป็นตัวช่วย ให้คุณหมอตาทา Primer ขวดที่หนึ่งของ SE Bond ที่ Enamel และ Dentine ก่อน แล้วจึงหยด Clearfil Porcelain Bond Activator ไปผสมกับ Primer เพื่อทา Composite เก่า ขอให้เวลาสารผสมนี้ทำปฏิกิริยาซัก 60 วินาทีกับพื้นผิวฟัน (แต่บริษัทแนะนำให้เป่าเลย) เป่าให้เป็นชั้น Film บางๆเหมือนทา Primer บน Dentine (ไม่ต้องกังวลกับเวลาของ Primer ที่ทาไว้บน Dentine กับ Enamel นะครับ งานนี้เกิน 1 นาทีแต่เชื่อว่าไม่มีผลครับ) หลังจากนั้น ทา Bonding เป่าลม แล้วฉายแสง 10 วินาที (แต่ผมเองในทางคลินิกฉายไม่ต่ำกว่า 20 วินาทีจนเป็นนิสัยไปแล้ว) หลังจากนั้นก็อุด Composite ใหม่ไปตามปกติ

แต่ถ้าคุณหมอใช้ Clearfil Ceramic Primer เป็นตัวช่วย งานนี้ง่ายกว่าครับ ก็ทา Clearfil Ceramic Primer ที่ Composite เก่าก่อนแล้วก็ทา SE Bond ตามลำดับปกติที่ Enamel และ Dentine โดยสามารถเลอะไปโดน Clearfil Ceramic Primer ที่ทาบน

6 กรณีที่หก

การใช้ SE Bond ในการเชื่อม Ceramics หรือ Porcelain ที่แตก รวมถึง Porcelain ที่แตกในชิ้นงาน Zirconia รวมถึงการ Bond ชิ้นงาน Orthodontic Bracket กับผิว Porcelain ของ Crown หรือผิว Zirconia Crown กรณีนี้มักไม่มี Enamel หรือ Dentine เข้ามาเกี่ยวข้อง ให้คุณหมอยึดไปดูกรณีที่สี่ ในการเชื่อม Composite เท่า เพราะ ทำเหมือนกันเลย แต่ถ้าบังเอิญ ชิ้นงาน Crown หรือ Veneer พวก Feldspathic Aluminosilicate Glass ชนิด Leucite หรือที่มักคุ้นกันกับชื่อ Empress แตก มักแตกเข้าไปจนถึงชั้น Dentine ที่กรอแต่งไว้ ทำให้การเชื่อมต้องมีการทำ Primer ของ SE Bond ที่ Dentine ก็ให้คุณหมอยึดไปดูการทำในกรณีที่ห้าครับ

หมายเหตุ มักมีการแนะนำให้ใช้ Hydrofluoric acid 9.6% (HF) ถัดผิว Ceramics หรือ Porcelain ก่อน 60 วินาที แล้วล้างออกด้วยน้ำเยอะๆ จะได้ผิวที่ขุ่นและด้าน ก่อนทำ Porcelain Primer แบบอื่น แต่ไม่มีความจำเป็นเมื่อเชื่อมหรือ Bond โดย Clearfil Porcelain Bond Activator ร่วมกับ SE Bond หรือ Clearfil Ceramic Primer กับผิว Composite เท่า, Porcelain, Ceramics, หรือ Zirconia ครับ

7 กรณีที่เจ็ด

การใช้ SE Bond ในการเชื่อม Base Metal, Noble, และ High Noble Alloy กรณีนี้ ตัวอย่างทางคลินิก เช่น ครอบฟัน Porcelain Fused to Metal (PFM) มีชั้น Porcelain มีการแตกบิ่นออกไปหมดจนถึงชั้นโลหะ หรืออีกกรณีที่เคยเจอคือ คุณหมอต้องการ Bond ชิ้นงาน Bracket สำหรับจัดฟันกับครอบฟันชนิด

Full Metal Crown เป็นต้น แม้ว่า SE Bond จะมี MDP monomer ที่ Bond กับ Base Metal และ Noble Alloy ได้ แต่ก็ Bond ไม่ค่อยดีนักกับ High Noble Alloy แต่ถ้าคุณหมอใช้ Alloy Primer เป็นตัวช่วย จะทำให้ SE Bond ได้ค่า Bond strength และ Bond Durability กับโลหะทั้งสามชนิดข้างต้นเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ

• Alloy Primer

ขั้นตอนการเชื่อม ครอบฟันที่มีโลหะโมส หรือ การ Bond กับโลหะ หลักการคือทำให้โลหะนั้นสะอาด และอาจเพิ่มพื้นผิวของการยึดติดด้วยการทำให้หยาบด้วย Fine Diamond Bur, White Stone, หรือ Intraoral Sandblaster ล้างน้ำเป่าลมให้แห้ง (หรือคุณหมอจะใช้ Phosphoric acid 37% หรือ K Etchant Gel; Phosphoric acid 40% ทำพื้นผิวที่เตรียมนั้น ประมาณ 5 วินาที ก็ได้) คุณหมอสามารถหา Alloy Primer ได้เลย แล้วใช้เวลาประมาณ 20 วินาทีให้ Alloy Primer ปรับพื้นผิว ซึ่งปกติ Acetone Solvent ใน Alloy Primer จะระเหยหมดพอดี แต่ถ้ายังไม่ระเหยหมดก็รออีกนิดครับ จากนั้นก็ทำ Primer ของ SE Bond 20 วินาที เป่าให้เป็น Film บางๆ (ทางทฤษฎีไม่ต้องทำ Primer ก็ได้ แต่ถ้าหากไม่แตกต่าง) แล้วทำ Bonding เป่าเหมือนเดิม แล้วฉายแสงตามปกติ หลังจากนั้น สามารถอุด composite ได้ตามปกติ หรือ สามารถนำ Orthodontic Bracket มายึดติดที่ Full Metal Crown นั้นๆ ได้แล้ว

หมายเหตุ แต่ถ้าต้องการปิดสีผิวโลหะในการเชื่อม Porcelain ของ PFM ต้องมีตัวช่วยเพิ่มคือ Clearfil ST Opaquer โดยฉาบ Composite Opaquer นี้เป็นชั้นบางๆ ฉายแสงแล้วถึงอุดด้วย Composite ปกติในชั้นต่อไป

• Clearfil ST Opaquer

8 กรณีสุดท้าย

การใช้ SE Bond ในการเชื่อม ครอบฟัน Porcelain Fused to Metal (PFM) ที่มีชั้น Porcelain แตกบิ่นออกไปไม่หมดแต่ก็แตกถึงชั้นโลหะ กรณีนี้คุณหมอก็ต้องประยุกต์โดยเตรียมผิว Porcelain ที่แตกเหมือนกรณีที่หก และเตรียมผิวโลหะเหมือนกรณีที่ 7 แต่ให้คุณหมอล้าง Alloy Primer ที่โลหะก่อน (จุดนี้สำคัญนะครับ) แล้วถึงทำ Ceramic Primer หรือ Porcelain Bond Primer + Primer ของ SE Bond ที่ผิว Porcelain ที่เตรียมไว้ คราวนี้เลอะไปผิวโลหะที่หา Alloy Primer ได้ รอเวลาสัก 60 วินาที เป่าให้เป็น Film บางใส แล้วก็ทำ Bonding ของ SE Bond ทั้งสองพื้นผิวนั้น เป่าให้แผ่กระจายเป็นแผ่น Film บางๆ แล้วฉายแสง หลังจากนั้นก็วิเคราะห์ดู จำเป็นต้องใช้ Clearfil ST Opaquer หรือไม่ แล้วจึงอุด Composite ให้สวยงามต่อไป กรณีสุดท้ายนี้ยุ่งยากเล็กน้อยแต่เชื่อว่าสามารถทำได้ทุกท่าน

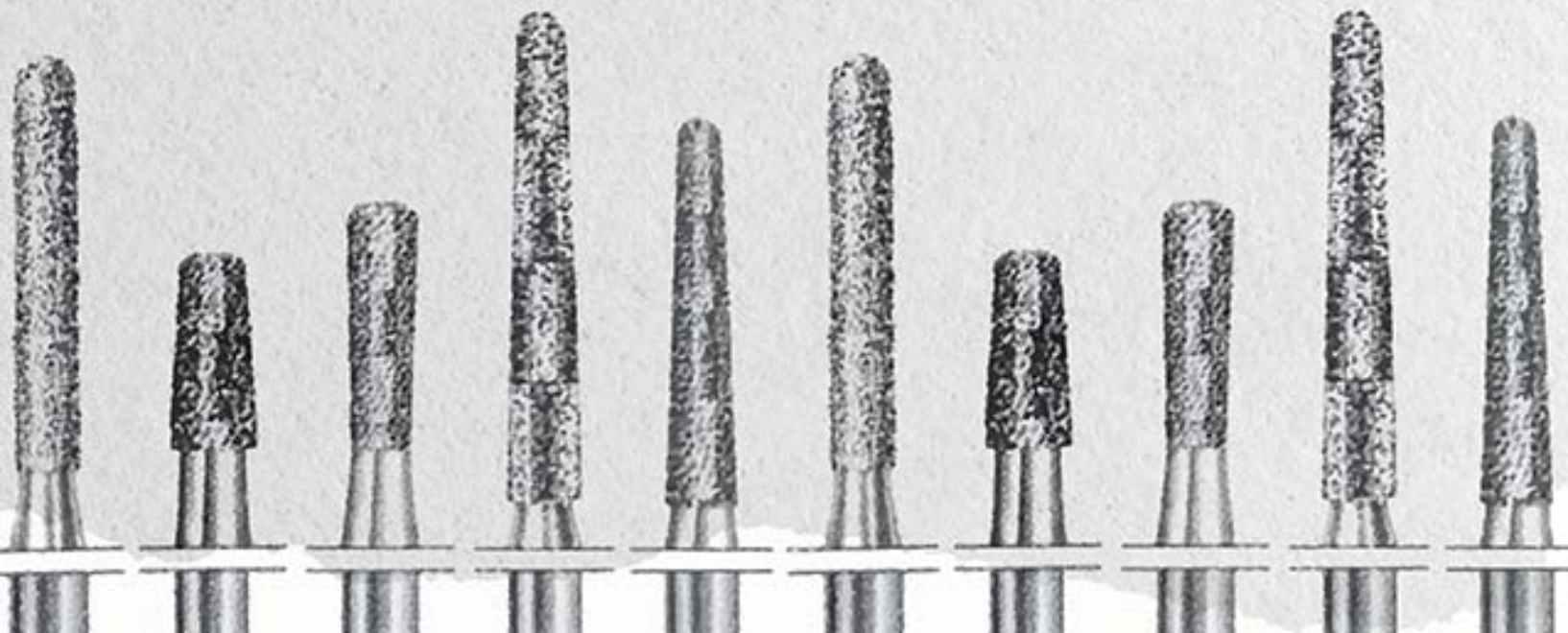
ข้อสรุป และขอให้เข้าใจตรงกับเคสครับว่าบทความนี้ กล่าวถึง SE Bond เท่านั้น โดยรวบรวมจากประสบการณ์ในคลินิกในการแนะนำอาจไม่เหมือนของบริษั บ้างเล็กน้อย แต่มีเหตุผละครับเช่น Porcelain Primer กับ ผิว Porcelain ในทางเคมี เวลาการเกิด Silanization ไม่มีกำหนดแน่นอน แต่ 60 วินาทีเป็นเวลาส่วนใหญ่ที่ Porcelain Primer ในท้องตลาดใช้ แล้วเกิดการ Silanized ได้ By product เป็นน้ำจึงต้องเป่าให้สารละลายนี้ระเหยให้หมด (แต่ทางบริษัท Kuraray ไม่ได้กำหนดเวลาแน่นอน บริษัทแนะนำเพียงว่าให้เป่าหลังการเสร็จ) จึงแนะนำให้ใช้ 60 วินาทีแทน เป็นต้น ถ้ายิ่งอยากให้มีความสุขกับการทำงานและกับการใช้ SE Bond นะครับ

50 SHAPES OF BURS

พพ. สันต์ชัย จิระชาญชัย

เราคงเคยได้ยินวาทะในหนังสือบ่อยๆ ว่าจอมยุทธท่านนี้เป็นหนึ่งในยุทธภพหักกิ่งไม้มาใช้กับอาวุธได้ แต่ในชีวิตจริงผมเห็นการสู้รบทุกวันนี้มีการพัฒนาอาวุธให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทุกวัน ไม่มีใครใช้กิ่งไม้เป็นอาวุธสักคน ถ้าเราไปทำ Lasix เราจะพบว่าเครื่องรุ่นใหม่สามารถผ่าตัดได้แม่นยำกว่าเดิม แผลหายเร็วขึ้น นั่นคือเหตุผลที่เราจำเป็นต้องหาอุปกรณ์ เครื่องมือใหม่ๆ มาทำงานของเราพัฒนา และได้ผลที่ดีเยี่ยมทัดเทียมมาตรฐานโลกยิ่งขึ้น และสำหรับทันตแพทย์เราอาวุธที่คมที่สุดก็คือ หัวกรอ และทุกวันนี้หัวกรอได้พัฒนามาตรฐานไปไกลกว่าที่เราเคยรู้จักมากนัก DLM ฉบับนี้ผมจึงขอแนะนำให้ท่านรู้จักกับหัวกรอดีๆ ที่จะให้ท่านพัฒนางานให้ดีและเร็วอย่างไม่น่าเชื่อครับ "fifty shapes of burs" หัวสิบลูปร่างหัวกรอที่เราควรรู้จัก

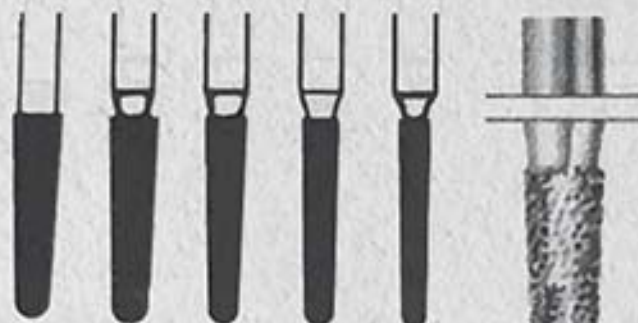
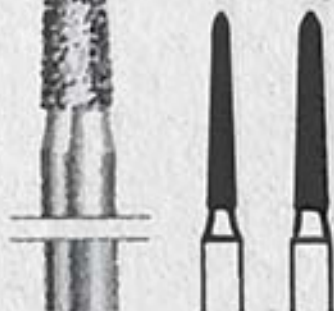

หัวที่ 1 ผมอยากแนะนำให้ท่านรู้จัก S 6878K ครับ ความหมายของ 6 คือ "หยาบ" เท่ากับ คัดเขียว และ 878 คือ shape ที่เป็น torpedo tapered shape เวลากรอ เราจะวางหัวกรอกบนเนื้อฟัน ประมาณครึ่งหนึ่งของ diameter ดังรูป

diameter ที่แนะนำคือ 012 = 1.2 mm. 014 = 1.4 mm.

เราจะได้ margin แบบ modified chamfer torpedo margin เมื่อกรอด้วย 012 ครึ่งหัวกรอเราจะได้ 0.6 mm. หรือ กรอด้วย 014 เราจะได้ 0.7 mm. ซึ่งเพียงพอสำหรับ axial wall ของ all ceramic เช่น zirconia monolithic crown ส่วน S หมายถึง special design ซึ่งมีผิวที่เรียกว่า staggered plane surface (หรือผิวที่เป็นเหลี่ยมที่ไม่เท่ากัน) เพื่อลดแรงกระแทก และกรอเนียนเนื้อฟันได้เร็วขึ้น และคนไข้ไม่รู้สึกถูกกระแทก หรือกระเทือนขณะถูกกรอ ฟัน ส่วน K หมายถึง klopter = taper

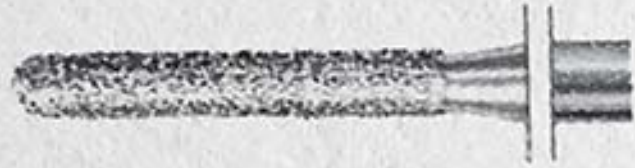

หัวที่ 2 ที่ขอแนะนำคือ S 6856 ครับ S ก็คือพิเศษตามที่กล่าวไว้แล้ว ส่วน 856 คือ หัวที่เราใช้กันแบบ D8 ที่เราเรียกกันติดปากแต่ตามมาตรฐานโลกเราใช้รหัส 3 หลักเรียกหัว tapered round ว่า 856 ครับ หัวนี้จะต่างกับที่เราเคยใช้คือมี working length ที่ยาวกว่า คือ ยาว 8.0 mm. มี Diameter ให้เลือกตั้งแต่ 012 014 016 018 และ 021 ส่วนใหญ่เราใช้ 012 กับ 016 012 เราใช้กรอ proximal และ 016 กรอทั่วไป แต่การที่เราได้ working length ที่ยาวกว่า หัวกรอสมัยที่เรียนทำให้เราทำงานได้เร็วขึ้นมากทีเดียว

ปัญหาของการกรอด้วยหัวกรอดังนี้เรามักทำให้เกิดขอบที่ลึก และมีรอยหักขึ้นเรียกว่า ledge ซึ่งเราพิมพ์ปากส่ง lab ที่ไร lab จะต้องขีดขอบ margin ให้ครอบคลุมเส้นรอยหักนี้ จึงเป็นสาเหตุให้ lab ทำครอบต้องทำขอบเกินคลุมรอบ margin และทำให้ครอบฟันใหญ่กว่าปกติ คือ oversize ไปด้วย

วิธีแก้ปัญหาดังนี้มีหลายวิธีครับ สำหรับส่วนตัวผมเปลี่ยนไปใช้หัว S 6878K ซึ่งให้ความเรียบบริเวณ margin ที่ดีกว่าลดปัญหา ledge ได้เลย แต่สำหรับท่านที่เชื่อในหลักการของ tapered round หรือ chamfer finishing line ว่ารับน้ำหนักได้ดีกว่า ผมแนะนำให้ใช้หัว 8856 016 หรือ 012 ในการกรอผิวให้เรียบ หัว diamond ละเอียด เบอร์นี้ให้ความรู้สึกกรอช้า นุ่ม ทั้งที่กรอเร็วอยู่ทำให้ควบคุมการกรอได้นิ่งขึ้น และกำจัด ledge ได้หมดไปอย่างง่ายดาย

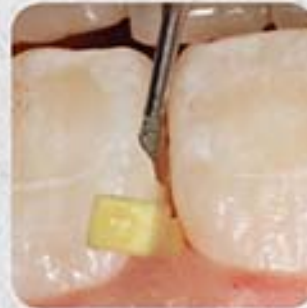

หัวที่ 3 ที่ผมแนะนำ คือ 4ZR ครับ หลายคนกลัวว่าเมื่อทำงาน zirconia และ monolithic crown จะมีปัญหาตอนที่เรารื้อกรอตัดได้ยากเป็นเรื่องปกติครับ เมื่อเราต้องการความแข็งแรงของมันเพิ่มขึ้น แล้วเราจะต้องรื้อมันออกก็ตัดยากกว่า veneering porcelain ปกติแน่นอน ผมแนะนำหัวกรอชนิดพิเศษนี้

4ZR เป็นหัวกรอที่ได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษให้กรอกินเนื้อ zirconia ได้เป็นอย่างดีและมีความคงทน หากเพชรไม่หลุดง่ายๆ เมื่อเทียบกับการใช้ diamond ปกติ แต่หัวนี้ควรใช้กับ red contra angle (หัว hand piece ชนิดพิเศษ) ซึ่งผมก็เพิ่งรู้จักเป็นหัวที่ใช้ torque สูงกว่าปกติ แต่มีความเร็วรอบอยู่ที่ 160,000 rpm ซึ่งแนะนำว่าเป็นความเร็วที่เหมาะสม สำหรับการกรอหรือ zro2 มีขนาด 012 และ 014

หัวที่ 4 ผมขอข้ามไปทางสายงาน operative ครับ เดี่ยวจะบอกว่าชุด แต่เรื่อง crown & bridge ครับ วิทยาการ และเทคโนโลยีที่น่าสมัย ปัจจุบันเราเริ่มใช้ loop และ microscope ในการกรอฟันกันมากขึ้น การมอง field of operation จึงเป็นเรื่องสำคัญมากๆ หัวกรอ micro preparation จึงได้ออกแบบมาเพื่อทำงานที่สามารถมองเห็นได้ง่ายขึ้น โดยการทำด้านหัวกรอให้บางลง เพื่อไม่ให้กั้นบังบริเวณที่กรอ เราจึงสามารถมองเห็นได้ชัดเจนว่ากรอฟันผู้ได้สะอาดแล้วหรือยัง micro preparation kit จึงเป็นหัวกรอที่เหมาะสมกับ minimal invasive dentistry ในปัจจุบันอย่างยิ่ง

หัวที่ 5 ที่ขอแนะนำเป็นตัวสุดท้ายในตอนนี้ ผมขอฝากเจ้า 6830 ไว้ครับ 830 คือ รหัสของ pear shape ลูกแพร์นี้หัวจะแบนเล็กน้อย และมีลักษณะมน การกรอฟันในปัจจุบันไม่แนะนำหัวที่เป็นปลายแหลม เหลี่ยม เช่น fissure เนื่องจากการกรอแล้วได้มุมแหลมอาจทำให้เกิด stress บริเวณ angle นั้น เป็นสาเหตุให้เกิด crack ได้ pear shape จึงเป็นทางเลือกสำหรับการบูรณะในปัจจุบัน กรณีที่ต้องการอุด amalgam หรือ composite CI I CI II ในพื้นหลัง 6830 คือ หัวกรอที่แนะนำให้ลองใช้ดูครับ

สุดท้ายเราไปทาบดูซิเห็นเซฟฟันปลาด้วยมิดก็สวยมาก มิดทำจากเหล็กราคา 20,000 กว่าบาท ฟิงแล้วตกใจแพงอะไรเชื่อนี้ เซฟบอกว่าคุณภาพพวงอาหารสำคัญกับความพิถีพิถัน หันมาองหัวหรือมือเราก็งงนะที่ผมเลือกหัวกรออย่างดีมาใช้งานด้วย ไม่อายเซฟครับ พบกับใหม่ฉบับหน้ากับ ep.2 สวิสส์ครับ

IN-HOUSE DENTAL ART
Specialized Dental Craftsmanship

DESIGNS THAT FIT YOUR DESIRES

CUSTOMISED

TITANIUM ABUTMENT

AMANNGIRRBACH

Made to order with **high precision**
Complete CAD-CAM inhouse fabrication
30 years warranty
from **AMANNGIRRBACH**

ceramill® ti-forms RAW

ceramill® ti-forms PROCESSED

Prefabricated **HIGH-PRECISION INTERFACES**
for a wide range of Implant Systems available.

with unmatched **PRECISION**

บริษัท อิมเฮาส์เด็นทัลอาร์ต จำกัด

● เลขที่ 419/13 ซ.23 หมู่บ้านทิฟฟวล 1 หมู่ 5 ต.เทพารักษ์ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10270

● info@idadental.co.th ● www.idadental.com ● Tel. 084-648-0744 / 087-546-3338

“

ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีกับดแพทยที่ไปอยู่
ชนบทเยอะขึ้น อยากให้โอกาสคนที่ไม่
ทำสังเรียน เพราะคนพวกนี้คือคนที่
กลับมาอยู่ชนบทอยู่ที่บ้านของเค้าเพื่อ
บริการประชาชนจริงๆ

”

นว. จอนสัน พันพิสาร

หมอสิณฑ์ชัย : สวัสดีครับวันนี้ทีมงาน DLM ของเราพาท่านมาพบกับ
ทันตแพทย์ จอนสัน พิมพ์สาร เพื่อนผมเองครับ ชื่อเล่นชื่อจ๊อน ไม่เจอ
กันมาประมาณ 28 ปี แล้วนะครับหลังจากเรียนจบ จำไม่ได้ว่าเคยเจอ
กันในงานประชุมหรือเปล่า วันนี้เขามาเป็นหัวหน้าแผนกทันตกรรม
โรงพยาบาลโชคชัย จ.นครราชสีมา ตอนสมัยเรียนจอนสันเป็น
ทันตแพทย์นักเรียนใช้ทุนชนบทไหมครับ

หมอจอนสัน : ครับ โครงการจุฬาชนบทครับรุ่นที่ 3 รุ่นนี้จะมีอยู่คน
เดียวครับ

หมอสิณฑ์ชัย : เขาคัดเลือกยังไงครับ

หมอจอนสัน : ทันตแพทย์ชนบทคัดเลือกจากนักเรียนที่เรียนในชนบท
มีฐานะยากจน ก็เหมือนสอบเอ็นทรานซ์ทั่วไป

หมอสิณฑ์ชัย : มีอย่างนี้มานานแล้วหรือครับ

หมอจอนสัน : มีมานานแล้ว ตอนนั้นที่สอบอยู่ในฐานสอบของโคราชก็
มีคนสมัครเยอะนะ ประมาณเกือบ 200 คนได้

หมอสิณฑ์ชัย : ตอนเด็กๆ คุณเคยคิดจะเป็นหมอหรือเป็นหมอพื้นหรือ
เปล่าครับ

หมอจอนสัน : ตอนเด็กๆ เลยจริงๆ อยากเป็นหมอทั่วไป ไม่เคยคิดเลย
ว่าจะเป็นหมอพื้น

หมอสิณฑ์ชัย : แล้วมาจับพลัดจับผลูได้ยังไงครับ

หมอจอนสัน : พอสอบสอบ สอบสองอย่างก็มีสอบแพทย์ชนบทของ
มหิดลกับจุฬาชนบท แพทย์ชนบทสอบได้แล้วแต่ไม่มีทุนให้เรียน

หมอสิณฑ์ชัย : หมายถึงคุณสอบได้ของมหิดลแต่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม
คุณก็เลยต้องสละสิทธิ์ไป

หมอจอนสัน : ไม่มีเงินเรียนครับ ที่จุฬาเค้าจ่ายทุกอย่างให้ไม่ต้อง
เสียตัวเองอีก

หมอสิณฑ์ชัย : แล้วพอคุณได้ทันตแพทย์ จุฬาชนบทดีใจไหมครับ

หมอจอนสัน : ช่วงปีสองปีแรกก็เครียดอยู่เหมือนกันเพราะจริงๆ แล้ว
ใจจริงของเราอยากเรียนแพทย์มาตั้งแต่ต้น ก็เสียใจที่ไม่ได้ไปเรียน
แพทย์ แต่ก็เข้าใจในฐานะตัวเอง

หมอสิณฑ์ชัย : คุณรู้สึกยังงังบ้างเมื่อได้เข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัย
จุฬา

หมอจอนสัน : ตื่นเต้นมากครับมันยิ่งใหญ่มาก แต่โชคดีที่มีเพื่อนๆ จาก
ต่างจังหวัดเหมือนกันมาด้วยเยอะ แต่เขาเรียนคณะอื่น

หมอสิณฑ์ชัย : ตอนแรกที่ผมกับเพื่อนๆ ไปดูบอร์ดเห็นเพื่อนชื่อ
จอนสัน พวกเพื่อนๆ คิดว่ามีเพื่อนเป็นฝรั่งมาเรียนด้วยเลยรีบวิ่งไปดู
สรุปเป็นคนไทย ทำไมคุณชื่อจอนสันครับ

หมอจอนสัน : คุณพ่อเล่าให้ฟังว่า ตอนนั้นคุณพ่อทำงานรับจ้างทำ
ถนนจะมีรถสัญจรไปมาบ่อยเค้าตั้งใจจะให้ผมชื่อสัญจร แต่ยังไม่รู้
คุณยายสลับชื่อเป็นจอนสันแทน

หมอสิณฑ์ชัย : อ้อจริงๆ แล้วต้องชื่อสัญจรนี่คือความลับเลยนะที่รู้
5555 แล้วตอนนั้นคุณเรียนเก่งไหม เพราะว่ามันต้องไปแข่งกับคนใน
เมือง ลำบากไหมครับตอนนั้น

หมอจอนสัน : ลำบากใจมาก ตอนเรียนโดยเฉพาะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
listening ถ้าเป็น reading ยังพอไปได้แต่ถ้า listening นะ
เราฟังไม่รู้เรื่องเลยที่โรงเรียนไม่เคยฟัง อันนี้หนักมากลำบากมาก

หมอสิณฑ์ชัย : พอเรียนจบคุณก็กลับมาใช้ทุน คุณต้องกลับมาอยู่
ชนบทเหมือนเดิมตามที่จุฬาตกลงกันได้

หมอจอนสัน : ครับ กลับมาอยู่จังหวัดของตัวเอง

หมอสิณฑ์ชัย : กลับมาใช้ทุนครั้งแรกมาอำเภออะไรครับ

หมอจอนสัน : มาที่อำเภอชุมพวงครับ

หมอสันหทัย : ตอนนั้นมีห้องพัชหรือยัง เป็นทันตแพทย์คนแรกเลยไหมครับ

หมอจองสัน : ออไม่ครับ เป็นทันตแพทย์คนที่ 3 แต่ไม่ได้อยู่ช้อนกัน ก็คืออยู่คนเดียวแหละ เค้าย้ายไปเราถึงจะได้กลับมา พอมาอยู่ที่นี่ก็เป็นทันตแพทย์คนที่ 2 ของโรงพยาบาล

หมอสันหทัย : ตอนนั้นอยู่ชุมพวงอยู่ที่ไปถึงย้ายมาที่นี่ครับ

หมอจองสัน : อยู่แค่ปีเดียวเท่านั้นเองครับแล้วก็ย้ายมาโรงพยาบาลโชคชัยอยู่มาจนถึงปัจจุบันนี้

หมอสันหทัย : ที่โรงพยาบาลโชคชัยคุณเป็นคนที่ 2 ที่ย้ายมา ตอนนี้มีอยู่กี่คนแล้วครับ

หมอจองสัน : ตอนนี้มี 7 คนแล้วครับ

หมอสันหทัย : ตอนนี้คุณมีครอบครัวหรือยังครับ

หมอจองสัน : แต่งงาน มีครอบครัวแล้วมีลูก 2 คนครับ

หมอสันหทัย : แล้วแฟนจองสันทำงานอะไรครับ

หมอจองสัน : เป็นพยาบาลอยู่ที่ศูนย์สุขภาพจอหอครับ

หมอสันหทัย : ผมได้ยินว่าลูกสาวเรียนเก่งได้ทุนไป AFS ไชโยม

หมอจองสัน : ใช่ครับ ลูกสาวไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่อเมริกา

หมอสันหทัย : คนนี้คนไหนหรือครับ

หมอจองสัน : คนโตจบวิศวะไปแล้วครับ

หมอสันหทัย : ห๊ะ จังปะ ลูกชายหรือลูกสาวครับ เรียนจบจากที่ไหนครับ

หมอจองสัน : ลูกชายครับ จบวิศวะที่เทคโนโลยีสุรนารีครับ

หมอสันหทัย : วันนี้พอคุณเป็นหมอหันมองย้อนกลับไปในอดีต Happy ไหมครับ คุณชอบไหมกับอาชีพที่เป็นหมอวันนี้

หมอจองสัน : ชอบครับ คิดว่าดีถูกมากเลยที่เป็นหมอฟัน

“ทันตแพทย์เป็นสาขาที่ค่อนข้างอิสระ เราคิดว่างานได้ค่อนข้างเยอะ อันนี้เวลาจะคิดจะแก้ปัญหาอะไร คิดเป็นอิสระดี”

หมอสันหทัย : ถ้าตอนนั้นมีเงิน ถ้าย้อนเวลากลับไปได้อยากเป็นหมออีกไหม

หมอจองสัน : ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ก็มาเรียนทันตแพทย์ดีกว่าครับ เพราะทันตแพทย์เป็นสาขาที่ค่อนข้างอิสระมากกว่าหมอ เราคิดว่างานได้ค่อนข้างเยอะ อันนี้เวลาจะคิดจะแก้ปัญหาอะไร คิดเป็นอิสระดี

หมอสันหทัย : ที่นี้ตอนนี้มีอยู่ 7 คน คุณเป็นหัวหน้าแผนก ต้องทำอะไรนอกจากการรักษาด้วยหรือเปล่า เช่นออกหน่วย

หมอจองสัน : มีครับมี ผมเรียนต่อทันตแพทย์ครอบครัว ที่ทันตแพทย์สภา จัดขึ้นครับเป็นหลักสูตรแรกเลย เป็นรุ่นแรกเลยที่เรียน ส่วนใหญ่จะวางนโยบายด้านการส่งเสริมป้องกัน ทำงานร่วมกับทันตภิบาลค่อนข้างเยอะ ไปรณรงค์ที่ดีในช่วงนี้คือการกระจายทันตแพทย์ไปอยู่ตาม รพ.สต. ก็คือให้ทันตแพทย์ออกไปที่ รพ.สต. อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน เพื่อกระจายให้ประชาชนมีการเข้าถึงบริการมากยิ่งขึ้น ที่มีโครงการนี้เกิดขึ้นเพราะว่าคนไข้มีฟันปลอมเดือนมาให้แก้ไขบ่อยมาก ผมเห็นแล้วรู้สึกว่ามันน่ากลัวแล้วก็น่าสงสารด้วย เพราะว่าบางคนนั้นบวมมาเลย บางคนพอรู้เรื่องก็ต้องถอนทำรากฟัน ถอนฟันออกเกือบทั้งปากเลย พอมีทันตแพทย์มากขึ้นก็เลยเข้าไปช่วยเค้าได้มากขึ้น

หมอสังข์ชัย : ตักว่าให้ทางรัฐบาลทำงานโดยลำพัง

หมอจองสัน : ใช่เพราะว่าทางรัฐบาลก็ทำงานเฉพาะด้านส่งเสริมใจ รักษาบางส่วนด้วยก็คืออุดหนุน ดอนพัน

หมอสังข์ชัย : ช่วยเล่าในส่วนของโครงการที่ได้รางวัลโรงเรียนปลอดพิษให้ฟังหน่อย

หมอจองสัน : โครงการโรงเรียนปลอดพิษเป็นอีกโครงการหนึ่งที่กำลังทำอยู่ ที่มาคือเห็นว่ามีนักเรียนประถมศึกษา ป.5 ป.6 มักจะมาหา มาอุดหนุนแท้ หรือมารักษาโรคพิษ พิษแท้หรือมาถอนพิษแท้ ทำให้เรารู้สึกว่ามันสูญเสียมาก เพราะว่าเราทำงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมานานแล้ว ตั้งแต่จบมาทำงานมาก็ทำงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนแต่ทำไมยังมีพิษๆ พอย้อนกลับไปดูก็จะพบว่าเด็กคนนี้จะหละเวลาไปตรวจ ไปออกหน่วยทันตกรรมเราก็ไปตรวจหาพิษ แต่พ่อแม่เค้าไม่มีเวลาพาไปตรวจว่าเรานัดตั้งแต่ ป.2 ป.3 มาเรื่อยๆ จน ป.5 ป.6 ก็มาถอนแทน ก็เลยมองว่าถ้าเงินเราขอเปลี่ยนระบบว่าเราออกหน่วยไม่ต้องไปถอนพิษ เพราะเมื่อก่อนเราออกหน่วยต้องไปถอนพิษน้ำมันที่มีมันจะหลุดอยู่ แล้วซึ่งมันมีประโยชน์น้อยก็เลยบอกว่าต่อไปนี้ ธรรมชาติของออกหน่วยแปร่งพิษให้หมดเลย อุดหนุนให้เด็ก ทุกๆ ทุกคน ป้องกันไม่ให้มันลุกลามก่อน ทำซิแลนด้วย ซิโนทที่ไม่ลูกลูกลั่น

หมอสังข์ชัย : คือให้ธรรมชาติด้วยหมอด้วยช่วยกันทำ

หมอจองสัน : ครัวบอกรวมกันเลยทั้งอำเภอ มีธรรมชาติอยู่ 10 คน ออกหมด แล้วก็ให้ทันตแพทย์ด้วยออกไปคนสองคนไม่ได้ออกทุกคนเพราะต้องมีรักษาที่นี่ ออกหมดไม่ได้

หมอสังข์ชัย : โรงเรียนเยอะไหมครับ

หมอจองสัน : โรงเรียนทั้งหมดมี 43 ที่ ปี 2561

กะว่าจะได้สักประมาณ 50% ของโรงเรียนก่อน

หมอสังข์ชัย : 50% หมายถึงไม่มีพิษเลย 50%

หมอจองสัน : หมายถึงโรงเรียนที่เราออกจะไม่มีพิษเลย เคลือบไปทีละทีละตอนนี้ได้ประมาณ 10 กว่าที่แล้วปีนี้ก็น่าจะบรรลุผล

หมอสังข์ชัย : หมายถึงโรงเรียนหนึ่งทุกชั้นไม่มีพิษเลย

หมอจองสัน : พันธวรณะครับไม่ใช่พื้นน้ำมัน พื้นน้ำมันเราเอาไว้ก่อน ดูแค่แค่พื้นแต่ถ้าสมมุติว่าโรงเรียนไหนที่มีเวลาหรือว่าเหนื่อยเราถึงจะเข้าไปที่พื้นน้ำมัน อย่างโรงเรียนไหนที่ใหญ่ๆ เหมือนโรงเรียนที่อยู่ในเขต อย่างเช่นโรงเรียนโชคชัยพรหมบุญมีนักเรียนประมาณ 1000 คน เราก็ทำเองไม่ไหวก็ใช้หนังสือเชิญมาหารวมด้วย หมอพิษมาช่วยด้วย ทันตภิบาลมาช่วยด้วย

หมอสังข์ชัย : เป็นโครงการที่ตีมากเลยนะผมเห็นในเฟซบุ๊กผมเลยสนใจในความตั้งใจ ความฝันในชีวิตตั้งใจจะทำอะไรอีกไหมตอนนี้

หมอจองสัน : นอกจากงานพวกนี้ที่ดูแลกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะเด็กไม่ให้มีพิษแล้ว ส่วนหนึ่งที่ตั้งใจจะทำคือดูแลกลุ่มผู้สูงอายุให้มากขึ้นครับ ซึ่งตอนนี้ก็มีทันตแพทย์อีกคนสองคนที่ช่วยอยู่แล้ว นอกจากนั้นผมก็ส่งทันตแพทย์ไปประจำที่โรงเรียนเพื่อให้เค้าดูแลแบบครบวงจร ที่นั่นให้ไปตรวจเยี่ยมผู้สูงอายุ คนไข้คริสเตียนครับซึ่งเค้าไม่มีคนดูแล

หมอสังข์ชัย : โอโห เข้าไปอย่างงั้นเลยหรอ งานหนักมากเลยนะไปเยี่ยมตามบ้านเค้าเลยเนี่ยะ

หมอจองสัน : ใช่ครับ เยี่ยมตามบ้านคนไข้คริสเตียน เพราะอย่างอื่นคนดูแลเค้าอาจจะดูแลหมดเลยทุกอย่าง แต่อาจจะละเลยเรื่องช่องปากพอสมควร

หมอสังข์ชัย : มีดอนพันไหม

หมอจองสัน : ก็สามารรถที่จะถอนได้เลย แต่ส่วนมากจะไปสอนเค้าทำความสะอาดให้ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุบางคน ถ้าไม่มีฟันเราก็ทำฟันปลอมให้เลย

หมอสังข์ชัย : ถ้ามองย้อนไปเรื่องสุขภาพชนบท คุณคิดว่ายังต้องมีไหมกับตัวโครงการนี้

หมอจองสัน : เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผมว่ามีประโยชน์มากนะ เพราะว่าคนในชนบทยังขาดการเข้าถึงพวกนี้ค่อนข้างเยอะ

หมอสังข์ชัย : คิดว่าควรเยอะกว่าเดิมไหมครับ

หมอจองสัน : ถ้าสามารถขยายได้ก็ควรจะเยอะกว่าเดิม เพราะหลายคนอยากมาเรียน อยากได้รับโอกาส แต่ว่าก็ไม่มีเงินอย่างที่ผมเป็นตอนนั้นก็เยอะอยู่ ที่ผมเห็นในเฟซบุ๊กในโซเชียลเยอะอยู่นะครับฝากไว้คิดหนึ่ง

หมอสังข์ชัย : ณ วันนี้เปิดคลินิกไหม

หมอจองสัน : เปิดครับ

หมอสังข์ชัย : ทำที่โรงพยาบาลเสร็จก็ไปทำคลินิกต่อ มีวันหยุดไหม

หมอจองสัน : มีครับ หยุดวันพฤหัสบดีตอนเย็นแล้ว ก็วันอาทิตย์อีกวันหนึ่งครับเป็นวันครอบครัว

หมอสังข์ชัย : งานอดิเรกทำอะไรบ้าง

หมอจองสัน : งานอดิเรกส่วนมากก็ทำไร่ทำนา

หมอสังข์ชัย : ของคุณเองหรือครับก็ไร่ครับ

หมอจองสัน : ทำนาอยู่ 8 ไร่

หมอสังข์ชัย : คุณปลูกข้าวเองเป็นหรือ ไหม

หมอจอนสัน : เป็นครับทำไมจะไม่เป็น ก็ลูกชานา 5555

หมอสันต์ชัย : นำภูมิโจนะครับหัตถแพทย์จอนสันที่จบหัตถแพทย์แล้วยังปลูกข้าวทานเอง ผมเชื่อว่ามีคนเดียวมั้ง เดี่ยวผมจะไปเช็คว่ามีหัตถแพทย์คนไหนปลูกข้าวบ้างนำภูมิโจนะครับ แล้ว 8 โมงได้ก็ถึงครับ

หมอจอนสัน : ได้เยอะครับ แบ่งให้ญาติๆ กินได้ตลอดปีนั้นแหละประมาณ 50 ถุงกระสอบเล็ก

หมอสันต์ชัย : คุณปลูกข้าวพันธุ์อะไร

หมอจอนสัน : ส่วนใหญ่ลงข้าวหอมมะลิครับ

หมอสันต์ชัย : คุณไปส่งโรงสีแล้วเอากลับมา

หมอจอนสัน : ก็ส่งเท่าที่เราทานกัน

หมอสันต์ชัย : แล้วเก็บเมล็ดไว้ปลูกต่อไปจ๊ะ

หมอจอนสัน : ใช่ครับ อย่างจีนเลยครับ ทำแบบที่พ่อแม่เคยทำมา

หมอสันต์ชัย : เป็นชีวิตที่ผมที่มาจากนอกจากผมเห็นเค้าในเฟซบุ๊กแล้ว วันนี้ได้มาเจอตัวจริงคุณหมอจอนสันหรือจอนเพื่อนของเราครับ ได้มาสัมภาษณ์แบบนี้ผมรู้สึกภูมิใจมากที่ได้บางแง่มุมของชีวิตคุณหมอจอนสันนะครับแล้วก็ได้พบว่าเค้ามีชีวิตที่น่ารักมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และนี่คือส่วนหนึ่งที่เรารู้สึกภูมิใจกับวิชาชีพหัตถแพทย์ของเรานะครับ หัตถแพทย์จอนสัน

พิมพ์สาร วันนี้อะไรให้คุณหมอฝากอะไรถึงหัตถแพทย์รุ่นน้องที่กำลังจะจบมาใหม่อยากให้เค้าเป็นยังไงครับ

หมอจอนสัน : จริงๆ แล้วงานหัตถแพทย์เป็นงานที่สำคัญ ยังมีคนที่มีปัญหาเรื่องพวกนี้ค่อนข้างเยอะนะครับ ส่วนใหญ่คนจบใหม่ ที่เห็นพอจบมาก็จะไปเรียนทางด้านการศึกษาหรือว่าด้านที่มันได้ดังเยอะๆ อยากให้คิดถึงทางชนบทบ้างนะครับ ยังมีคนอยู่ส่วนหนึ่งที่เค้ายังค่อนข้างห่างไกลและยังลำบาก ส่วนนโยบายระดับกระทรวงถ้าเป็นไปได้อยากให้หัตถแพทย์ที่ไปอยู่ชนบทเยอะขึ้น อยากให้โอกาสคนที่ไม่ได้กำลังเรียน เพราะคนพวกนี้คือคนที่ควรจะกลับมาอยู่ชนบทอยู่ที่บ้านของเค้าเพื่อบริการประชาชนจริงๆ

หมอสันต์ชัย : ผมเห็นด้วยจริงๆ นะพอเราจบมาเราก็ทำงานหาเงินกันไปแต่วันนี้เราดีใจครับที่ได้มารู้จักแง่มุมของหัตถแพทย์ที่ทำงานเสียสละเพื่อประชาชนในชนบทที่เค้าเคยได้รับโอกาสมา ผมรู้สึกดีใจ ภูมิใจ แทนพวกเราทุกคนและดีใจกับคุณหมอจอนสันด้วยวันนี้เค้าเป็นหัตถแพทย์คนดีศรีสาธารณสุขจังหวัดนะครับ เล่าเรื่องนี้ก็อีกนิดนึงครับทำอย่างถึงถึงเป็นหัตถแพทย์คนดีศรีสาธารณสุข

หมอจอนสัน : งานนี้จะจัดกันทุกปีคัดเลือกจากโรงพยาบาลในอำเภอ เพราะว่าก่อนหน้านั้นเมื่อปี 2557 ก็เคยได้รางวัลหัตถแพทย์คลินิกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หมอสันต์ชัย : นำภูมิโจนะครับกับรางวัลที่เค้าได้มา วันนี้ทาง DLM ต้องขอขอบคุณคุณหมอจอนสันที่ได้ให้โอกาสเรามาสัมภาษณ์และนำเรื่องราวไปตีพิมพ์ลงหนังสือ ที่ทำให้พวกเราได้เรียนรู้ชีวิตและเป็นแรงบันดาลใจของพวกเราทุกคนขอขอบคุณคุณหมอจอนสันเป็นอย่างมากเลยครับ

3 WORDS

Kuraray Noritake

ถ้าคุณพูดได้ 3 คำ
คุณจะพูดว่าอะไร?

บริษัท Kuraray Noritake Dental Inc. ร่วมกับ บริษัท บูไวเด็นท์ จำกัด
จัดทำ “โครงการสำรวจความคิดเห็นของทันตแพทย์”
สำหรับทันตแพทย์ที่ทดลองใช้สินค้าใหม่

PANAVIA SA LUTING Plus โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อรับทราบความคิดเห็นของทันตแพทย์ที่ใช้งานจริง
และบริษัทฯ ก็ได้รับกระแสตอบรับจากทันตแพทย์เป็นอย่างดี
ซึ่งข้อมูลที่ได้รับ สามารถนำไปใช้กับการทำงานของทันตแพทย์ได้ในอนาคต
และเหล่านี้คือ ความคิดเห็นของทันตแพทย์ที่ได้ใช้ Panavia SA Luting Plus ...

ดร.ทพ.ชัยวิน อังกรวสพร

“ ใช้งานง่าย ”
“ส่วนเกินเอาออกง่าย”

พศ.ทพ.ไชยติรส คุฬาสกุล

ทพ. วชูปพงศ์ พันธุมณี

ทพญ.สุนิสา ป้าเมืองมูล

ทพ.ณัฐพงษ์ มหระนาค

kuraray Noritake

สำหรับ PANA VIA SA LUTING Plus
คุณจะถูกดูว่าอะไร?

SELF-ADHESIVE RESIN CEMENT

PANAVIA^{SA} LUTING Plus

White

Translucent

Universal(A2)

บริษัท Kuraray Noritake Dental Inc. ร่วมกับ บริษัท นูโวเด้นท์ จำกัด
จัดทำ "โครงการสำรวจความคิดเห็นของทันตแพทย์"

สำหรับทันตแพทย์ที่ทดลองใช้สินค้าใหม่

PANAVIA SA LUTING Plus โดยมีวัตถุดิบประสม

เพื่อรับทราบความคิดเห็นของทันตแพทย์ที่ใช้งานจริง

และบริษัทฯ ก็ได้รับกระแสตอบรับจากทันตแพทย์เป็นอย่างดี

ซึ่งข้อมูลที่ได้รับ สามารถนำไปใช้กับการทำงานของทันตแพทย์ได้ในอนาคต

และเหล่านี้คือ ความคิดเห็นของทันตแพทย์ที่ได้ใช้ Panavia SA Luting Plus ...

■ YOUR EVERYDAY PANAVIA™ IMPROVED.

PANAVIA™ SA Luting Plus is a dual-cure, self-adhesive resin cement with a unique, fluoride-releasing mechanism that is available in economical handmix syringes.

PANAVIA™ SA Luting Plus provides an outstanding level of adhesion to enamel, dentin, metal, lithium disilicate and zirconia. Bond strengths are virtually unaffected by the dryness or wetness of the tooth structure. These high bond strengths, in combination with its very low water absorption rate, leads to long-lasting marginal integrity for your restorations.

nuvoDent Co., Ltd.

nuvoDent

419/180 Soi 10 Tippawan Theparak Rd. Mueang Samutprakarn 10270 TEL : 02-755-6636 Mobile : 089-681-6006 Fax : 02-394-4403
facebook : nuvoenthai Website : www.nuvoenthai.com

บุญที่หน้า
มาหาด้วย... การดู
ที่มีสาเหตุ
จาก... ใช้
ฟ้า

PART IV

ทพ. อำนวยศิลป์ คุรุพันธ์

ในฉบับนี้จะยกทวนลักษณะทางคลินิกและอาการสำคัญของการติดเชื้อบริเวณใบหน้าและคอที่มีสาเหตุมาจากฟัน ในกลุ่มที่ severity score =1 คือมีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดหายใจหรือความเสี่ยงในการแพร่กระจายไปยังอวัยวะที่สำคัญ หากผู้ป่วยไม่ได้มีโรคร่วมอื่นๆ ที่อาจทำให้เกิดการแทรกซ้อนขึ้นขึ้น กันแต่แพทย์ทั่วไปก็สามารถให้การดูแลรักษาผู้ป่วยเองได้ไม่ยุ่งยาก

1. Lower or upper vestibular space infection

เป็นการติดเชื้อที่ทำให้เกิดการบวมที่บริเวณ lower หรือ upper vestibule โดยกรณีที่เป็น lower vestibule จะมีขอบเขตด้านบนเป็น oral mucosa และขอบเขตด้านล่างเป็น buccinators muscle ถ้าเป็น upper vestibular space infection ขอบเขตด้านล่างจะเป็น oral mucosa และขอบเขตด้านบนเป็น buccinators muscle การติดเชื้อนี้เกิดจากการติดเชื้อจากฟันซี่ใดก็ได้ที่ทะลุ buccal cortical plate ออกมาระหว่าง oral mucosa กับ buccinators muscle

ภาพที่ 1 ลักษณะทางกายวิภาคของ lower และ upper vestibular space abscess

Lower หรือ upper vestibular infection นี้ถ้าเกิดขึ้นในบริเวณฟันหลังอาจกระจายผ่าน buccinators muscle เข้าไปสู่ Buccal space ได้

ภาพที่ 2 lower vestibular space infection ผู้ป่วยมีอาการบวมที่ left lower buccal vestibule

ภาพที่ 3 upper labial vestibular space infection จากรากฟันซี่ #11 ถูกกระแทกแสดงตำแหน่งที่บวมเปรียบเทียบกับด้านขวาที่ปกติ (ลูกกระป๋องฟัน)

กรณีของ upper vestibular infection ถ้าเกิดขึ้นในบริเวณฟันหลังก็สามารถกระจายผ่าน buccinators muscle เข้าไปสู่ buccal space ได้ กรณีที่เกิดบริเวณฟันหน้า หรือฟันกรามน้อยอาจกระจายขึ้นไปยังบริเวณ infraorbital area (canine space) หรือในกรณีรุนแรงอาจกระจายผ่าน facial vein, angular vein และ ophthalmic vein เข้าสู่ cavernous sinus

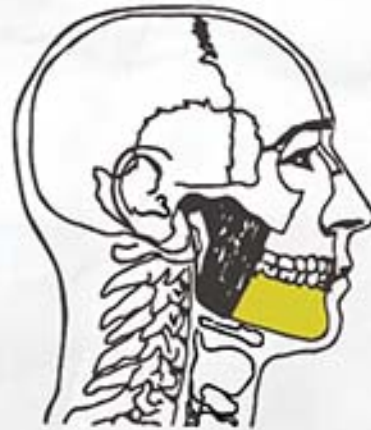
2. Perimandibular space infection (Space of the body of the mandible)

เป็น space ที่มีขอบเขตอยู่ระหว่าง body of the mandible กับ periosteum ที่หุ้มอยู่โดยถ้าเกิดขึ้นด้าน buccal side จะเริ่มจากบริเวณ symphysis ไปจนถึงขอบหน้าของกล้ามเนื้อ masseter ถ้าเป็นด้าน lingual side ก็จะกินขอบเขตจากบริเวณ symphysis ไปจนถึงขอบหน้าของกล้ามเนื้อ medial pterygoid

ผู้ป่วยจะมีอาการบวมจากบริเวณ symphysis ไปตามแนวของ body of mandible ไปสิ้นสุดที่ส่วนหน้าคือ กล้ามเนื้อ masseter ผิวหนังมักจะไม่มีอาการแดง ภายในช่องปากจะมีการบวมของเหงือกและ

เนื้อเยื่อของกระพุ้งแก้มที่อยู่ในแนวของกระดูกขากรรไกรล่างการอ้าปากลำบากจะไม่ใช่อาการเด่นของการติดเชื้อของ space นี้ อาจเกิดได้เล็กน้อยจากที่มีอาการปวด

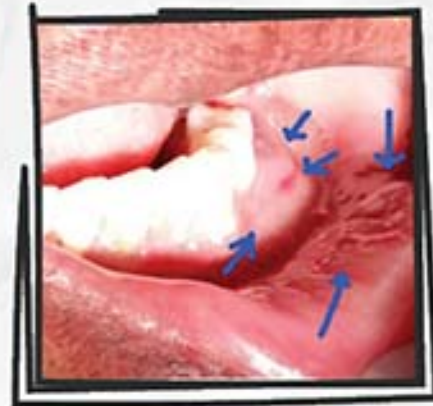
โดยประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนส่วนใหญ่จะเกิดพบที่ด้าน buccal side ด้าน lingual side พบน้อยมากการติดเชื้อของ space นี้เกิดจากการที่การติดเชื้อทะลุผ่านกระดูกออกมาได้เยื่อหุ้มกระดูก (periosteum) ทำให้ periosteum มีการยกตัวขึ้นแล้วการติดเชื้อก็กระจายไปตามชั้นนี้บางครั้งการติดเชื้อใน potential space นี้เราก็ใช้คำว่า subperiosteal abscess

ภาพที่ 4 และ 5 ตำแหน่งทางกายวิภาคของ Perimandibular space infection

ภาพที่ 6 ผู้ป่วย Left perimandibular space abscess มีการบวมจากบริเวณ symphysis ไปตามแนวของ body of the mandible ผิวหนังไม่แดง เปรียบเทียบกับด้านขวาที่ไม่มีอาการบวม

ภาพที่ 8 ภายในช่องปากจะตรวจพบการบวมที่บริเวณเหงือกและเนื้อเยื่ออ่อนของกระพุ้งแก้มที่อยู่บนแนวของกระดูกขากรรไกรล่าง

ภาพที่ 7 แสดงขอบเขตการบวมในผู้ป่วยรายนี้ด้วยการบวมจะไม่เลยขอบล่างของกระดูกขากรรไกรล่าง (แนวเส้นสีเขียว) การตรวจจึงสามารถกล่าวขอบล่างของ mandible ได้

ภาพที่ 9 ผู้ป่วย perimandibular space abscess รายนี้มีโรคประจำตัวหลายโรคที่เป็นผลต่อภูมิคุ้มกัน ทำให้มีอาการที่ค่อนข้างรุนแรง มีอาการบวมแดงจากบริเวณ symphysis ไปตามแนวของ body of the mandible

3. Palatal subperiosteal abscess

การติดเชื้อในบริเวณนี้อาจไม่ได้เป็น fascial space infection มีสาเหตุมาจากการติดเชื้อของฟันบน (maxillary teeth) ที่ทะลุผ่าน palatal cortical bone ออกมาสะสมอยู่ใต้ชั้น mucoperiosteum ทำให้เกิดการบวมที่เพดานปากมักมีอาการบวมนิ่ม (fluctuation) ชอบเขตชัดเจน แต่ต้องวินิจฉัยแยกโรคจากถุงน้ำ, โรคของต่อมน้ำลาย หรือเนื้องอกชนิดร้ายแรงโดยทั่วไปตำแหน่งที่บวมมักอยู่ใกล้กับปลายรากฟันที่เป็นสาเหตุ และมักจำกัดอยู่เฉพาะที่

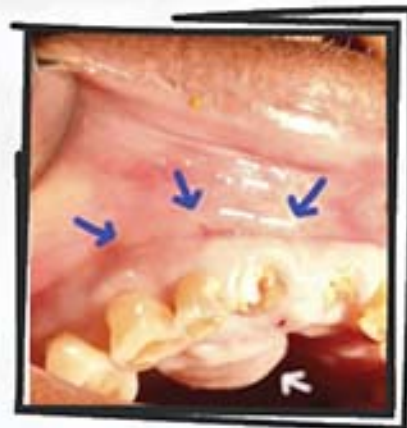
ภาพที่ 10 การติดเชื้อจากปลายรากฟันทะลุผ่าน palatal cortical bone ออกมาสะสมอยู่ใต้ชั้น periosteum ของเพดาน

ภาพที่ 12 แสดงการบวมที่กลางเพดานเนื่องจากการติดเชื้อจากฟันกรามบนด้านขวา

ภาพที่ 11 ตำแหน่งที่สามารถเกิด Palatal subperiosteal infection

ภาพที่ 13 รากฟันตกค้างซี่ #11 ทำให้เกิดการติดเชื้อที่บริเวณ labial vestibule และด้านเพดานที่ระคายปลายรากฟัน

การติดเชื้อในบริเวณดังกล่าวเป็นการติดเชื้อที่มีความเสี่ยงต่อทางเดินหายใจ หรือการแพร่กระจายไปยังอวัยวะที่สำคัญได้น้อยหากผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัวที่อาจทำให้เกิดอาการแทรกซ้อนอื่น ทันตแพทย์ทั่วไปก็สามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้เองไม่ยุ่งยาก

การติดเชื้อของ space ดังกล่าวในบางรายการรักษาภายหลังจากการถอนฟันอาจสามารถระบายหนองผ่านทางกระดูกเบ้าฟัน หรือให้การรักษาโดยการเปิดระบายหนองทางตัวฟัน (open and drain) ร่วมกับการให้ยาปฏิชีวนะก็เพียงพอ หรือบางรายอาจระบายหนองผ่าน gingival sulcus

ภาพที่ 14 ผู้ป่วยมี vestibular space abs: palatal subperiosteal infection จากฟันซี่ #11

ภาพที่ 17 การเจาะระบายหนอง vestibular space abscess ที่บริเวณฟันซี่ #34 โดยทำการกรีดผ่าน oral mucosa ลงไป ก็จะถึงบริเวณที่หนองสะสมอยู่ เมื่อระบายออกแล้วทำการล้างด้วยน้ำเกลืออาจไม่จำเป็นต้องใส่สายระบาย

ภาพที่ 15 เมื่อถอนรากฟันออกแล้วพบว่าบริเวณปลายรากฟันมีช่องทะลุที่สามารถระบายหนองจาก Palatal subperiosteal space ออกมาได้เพียงพอไม่ต้องทำการเจาะระบายหนอง ส่วน vestibular space infection สามารถใช้ curette แหวกผ่านจาก gingival sulcus ลงไปถึงบริเวณที่มี infection หนองระบายออกทางนี้ได้

ภาพที่ 18 การเจาะระบายหนอง perimandibular space abscess ที่บริเวณฟันซี่ #34 ทำการกรีดบริเวณที่บวมห่างจากขอบเหงือกพอประมาณ และไม่ลงต่ำเกินไป เพราะอาจทำอันตรายต่อ mental nerve ได้การเจาะต้องกรีดให้ทะลุถึงกระดูกจะพบเป็น space จึงทำการแหวกเพื่อระบายหนองออก แล้วทำการล้างด้วยน้ำเกลืออาจใส่หรือไม่ใส่ก็ได้ระบายพิจารณาจากปริมาณหนองที่พบ

ภาพที่ 16 ภาพถ่ายหลังการรักษา 5 วันพบว่ามีการตอบสนองต่อการรักษาที่ดี

ทั้งนี้ภายหลังการรักษา สิ่งสำคัญก็ต้องติดตามอาการของผู้ป่วยเพื่อประเมินการตอบสนองต่อการรักษา

CASE OF THE MONTH

พพ. ไพฑูรย์ โรจนรัตน์

สวัสดีครับ ผมพพ. ไพฑูรย์ โรจนรัตน์ วันนี้ผมมีเคสคนไข้เข้ามา
ปรึกษาว่าฟันหน้าบนห่าง รูปร่างไม่สวย ต้องการแก้ไขให้เรียงตัว
และรูปร่างฟันโดยรวมดูดีขึ้น พอซักประวัติกันซักพักพบว่าคนไข้
ต้องการให้ทันรับปริญญาในอีกสองสัปดาห์นับจากวันที่เริ่มมา
ปรึกษาคับ

before

after

ภาพก่อนการรักษา

ภาพถ่ายรังสี Panoramic

จากการตรวจในช่องปาก และภาพรังสีพบว่า

generalised
spacing
at upper anterior area,
tooth size arch size
discrepancy

13 transposition
with labial
proclination

53 physiologic
root resorption
(present root length
2-3 mm.), no tooth
mobility, short
clinical

ภาพรอยยิ้มหลังการรักษา

before

after

เนื่องจากคนไข้มี condition ที่ต้องให้เสร็จทันรับปริญญา จึงมี
ความยากในการวางแผนการรักษาอยู่หลายประการ
treatment plan คือแก้ไข 6 ข้อบริเวณฟันหน้าบน

#13

ต้องเปลี่ยนรูปร่างให้เป็น 12 แต่ปัญหาคือมี labial proclination และคอฟันอยู่สูงกว่าซี่อื่นๆ
ทำให้gingival zenith line ผิดปกติไป อย่างไรก็ตามยังมีความโชคดีที่คนไข้มี average
smile line ขณะยิ้มดูไม่เห็นเหงือกมากนัก

#53

เป็นฟันน้ำนม root resorption นีเกือบหมดแล้ว แต่เนื่องจากยังไม่โยก และต้องการให้รักษาฟัน
ตาม chief complaint ของคนไข้ แผนการรักษาในตอนนี้อยู่ที่ครอบฟัน โดยให้รูปแบบ light
contact in centric และ disclusion in eccentric หากในอนาคตเกิดโยก หรือหลุดไปค่อยใส่
implant ทดแทน เนื่องจากตำแหน่งคอฟันอยู่ต่ำลงมา และ contour บริเวณคอฟันค่อนข้างแตกต่าง
จากซี่ข้างเคียงมากจึงจำเป็นต้องแก้ไข โดยการปรับให้ตำแหน่งคอฟัน overcontour ออกมาร่วม
กับการ mold เหวือรอบๆ ด้าน labial ออกไปเล็กน้อย นอกจากนี้ฟันซี่นี้ยัง short clinical
crown ดังนั้นจึงเพิ่ม auxiliary groove ที่ด้าน mesial และ distal เพื่อลด arc of rotation
และทำให้มีความสามารถด้านทานการหลุดได้มากขึ้น เลือก Ingots เป็น IPS e.max
Press LT สี 1M2 ครอบ Veneers และครอบฟันด้วย Rely X Try-in paste (TR)
และยึดด้วย Rely X veneer (TR)

CLEARFIL SE Bond X: KIT

CLEARFIL SE BOND X is a light-curing bonding system, and consists of a self-etching primer and a bonding agent. The primer offers simultaneous treatment of both dentine and enamel.

INDICATIONS

- Direct filling restorations using light-curing composite or compomer
- Cavity sealing as a pretreatment for indirect restorations
- Treatment of exposed root surfaces
- Intraoral repairs of fractured facing crowns made of porcelain, hybrid ceramics or composite resin using light-curing composite
- Surface treatment of prosthetic appliances made of porcelain, hybrid ceramics and cured composite resin

FEATURES & BENEFITS

- Excellent bond strength with long-term marginal sealing
- Least post-operative sensitivity
- Low technique sensitivity
 - Less attention to tooth surface moisture level
 - Not necessary of neither a separate acid-etching nor a rinsing step

Panavia™ F2.0 Kit

PANAVIA F 2.0 is a dual-cure (light and/or self-cure), radiopaque resin-based cement for porcelain, composite resin, and metal restorations, which consists of PANAVIA F 2.0 Paste, ED PRIMER II and OXYGUARD II. ED PRIMER II is a tooth surface conditioner and consists of Liquid A and Liquid B. OXYGUARD II is an oxygen-blocking agent to allow the PANAVIA F 2.0 Paste to polymerize when not light-cured. By utilizing proprietary MDP technology, this product exhibits legendary bond strength and durability.

INDICATIONS

- Cementation of metal crowns and bridges, inlays and onlays
- Cementation of porcelain crowns, inlays, onlays and veneers
- Cementation of composite resin crowns, inlays, and onlays
- Cementation of adhesion bridges
- Cementation of endodontic cores and prefabricated posts
- Amalgam bonding

FEATURES & BENEFITS

- Universal adhesive resin cement with proven high bond strength
- Unique self-etching primer system: ED Primer II
- Anaerobic properties
- No silane-treatment necessary for zirconia restoration
- Special surface coating technology with sodium fluoride

• บริษัท นูโรวีเด็นท์ จำกัด เป็นผู้นำจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย •

บริษัท นูโรวีเด็นท์ จำกัด

ที่อยู่ 419/180 ถนนวิภาวดี 10 แขวงพรหมินทร์ เขตพรหมินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10270 ประเทศไทย

โทรศัพท์ : +66 2 755-6636
โทรสาร : +66 2 394-4403

*Light &
Shadow*

CHATSUDA x CHARINVA

Chatsuda Pawagoottitkul

ช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ

น.ต.หญิง ชัชสุดา ภาวศุทธิกุล (ลูกคาล) จบทันตะฯ จุฬาฯ รุ่น 61
ปริญญาโทสาขา Esthetic restorative and implant dentistry
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นที่ 1 ปัจจุบันรับราชการทหารสังกัด
กองทัพบก

ทำไมถึงเลือกอาชีพทันตแพทย์

ตอนเด็กๆ ชอบไปหาหมอฟัน ซึ่งเป็นเพื่อนคุณพ่อ และเห็นหมอฟัน
มีเครื่องมือเยอะแยะ น่าสนุก ทำให้มีความประทับใจตั้งแต่เด็กๆ
จริงๆ แล้วตอนสอบเอนทรานซ์คุณพ่อคุณแม่อยากให้เลือกคณะ
แพทย์ แต่เราคือ ไม่อยากเป็นหมอ ไม่อยากอยู่เวร เลยเลือก
เอนทรานซ์ทันตแพทย์สามอันดับเลย โดยเลือกทันตะฯ จุฬาฯ
อันดับ 1

มีมุมมองกับอาชีพทันตแพทย์อย่างไรบ้าง

รู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีคุณค่า โดยเฉพาะเมื่อได้เข้ามารับราชการใน
กองทัพบก เราได้ให้การรักษากับกำลังพลที่เสียสละออกราชการ
ในพื้นที่ห่างไกล เช่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากประสบการณ์
ที่ได้ไปออกหน่วยทันตกรรมที่จังหวัดนราธิวาส ซึ่งจัดว่าเป็นพื้นที่
เสี่ยงต่ออันตราย กำลังพลต้องพร้อมปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา แม้มี
ปัญหาสุขภาพก็ไม่มีเวลาที่จะมารักษาตัวเอง การที่เราลงไปให้การ
ดูแลสุขภาพช่องปากพวกเค้าถึงพื้นที่ที่เค้าทำงาน ให้เค้ามีความสุขที่
ดีขึ้น ทำให้เรารู้สึกดี และภูมิใจมากๆ ที่เราได้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้
เค้าสามารถปฏิบัติหน้าที่สำคัญได้เต็มกำลัง นอกจากนี้ในหน้าที่
ทันตแพทย์ทหาร เราได้จัดทำโครงการเตรียมช่องปากกำลังพลที่
จะไปราชการตามชายแดนให้มีทันตสุขภาพพร้อมปฏิบัติราชการ

เพื่อไม่มีปัญหาทางสุขภาพช่องปากภายหลัง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อ
การปฏิบัติราชการ ในด้านงานเฉพาะทางทันตกรรมความสวยงาม
ที่เราทำ เราจะรู้สึกดีมาก และภูมิใจทุกครั้งที่ได้ทำวีเนียร์กับ
เราไป แล้วรอยยิ้มของคนไข้ดีขึ้น ยิ้มได้กว้างขึ้น แววตาสดใส
เป็นประกาย ปล. ต้องขอบคุณทาง in-house lab ที่เป็นส่วนหนึ่ง
ของความภูมิใจนี้

มีการแบ่งเวลาในแต่ละวันอย่างไรบ้าง

ปกติถ้ามีเวลารว่างก็จะนอนให้ได้มากที่สุดโดยเฉพาะวันหยุด เพราะ
ถ้าวันทำงานจันทร์-ศุกร์ต้องตื่นมาทำงานตั้งแต่ 8:30 ทำคนไข้
ต่อเนื่อง พอได้พักเที่ยงก็จะหาร้านอาหารใหม่อร่อยๆ กับเพื่อนๆ
ที่ทำงาน เป็นคนชอบทาน ชอบลองร้านใหม่ๆ เน้นว่าอาหารต้อง
อร่อยได้วิถีชีวิต ไม่อร่อยจะไม่ทานกัน 555 เพื่อจะได้มีแรงทำคนไข้
ในช่วงบ่ายต่อ ตอนเย็นก็ต้องไปทำคลินิกต่อ กว่าจะกลับบ้านก็ดึก

มีวิธีดูแลสุขภาพยังงัยบ้างคะถึงได้ดูดีขนาดนี้

ออกกำลังกายด้วยการวิ่งบ้าง ลงวิ่งตามงานวิ่งต่างๆ ส่วนใหญ่ก็วิ่ง
แค่ระยะ 10 กิโลเมตร ไดรฟ์กอล์ฟบ้าง ออกروبบ้าง นานๆ ที่ถ้ามี
เวลา เพราะออกรอบหนึ่งก็ใช้เวลาหลายชั่วโมง แต่เป็นกีฬาที่เราได้
สร้างสมาธิ และแข่งกับตัวเอง ไม่ค่อยทานจุบจิบ ทานเป็นมื้อๆ ที่
ละเอียดๆ

รู้สึกอย่างไรบ้างกับการมาถ่ายแบบนิตยสาร DLM ในครั้งนี้

สนุกมากค่ะ ทีมงานน่ารักเป็นกันเองทุกคน มีความ Professional
มากๆ ต้องขอบคุณ in-house lab และคุณหมอลิณห์ชัยที่ให้
โอกาสมาสนุกแบบนี้ค่ะ

Charinya Kanchanagevee

ช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ

สวัสดีค่ะ ชื่อทพญ. ชรินทร์ กาญจนเสรี ชื่อเล่น มียุค่ะ จบจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รุ่นที่ 43 ไปใช้ทุนที่โรงพยาบาลทันตกรรมมหาจักรีสิรินธร ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหิดล ศาลายา มา 1 ปี แล้วมาเรียนต่อปริญญาโท ทันตกรรมผู้สูงอายุ และการดูแลผู้ป่วยพิเศษที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอนนี้กำลังขึ้นปี 2 ค่ะ ^^

ทำไมถึงเลือกอาชีพทันตแพทย์

คุณพ่อคุณแม่ก็จบทันตแพทยมหิดลค่ะ รุ่นที่ 11 เรียกได้ว่าผูกพันกับวิชาชีพนี้แต่เด็กเลยคะ เห็นคุณแม่รักษาคอนไซล์แล้วก็อยากเป็นแบบท่านบ้าง แล้วตอนนี้ก็ได้เป็นอย่างที่ตั้งใจแล้วค่ะ ดีใจมากค่ะ ><

มีมุมมองกับอาชีพทันตแพทย์อย่างไรบ้าง

รักค่ะ รักในวิชาชีพนี้ แม้ว่าการรักษาของเราจะไม่ได้มีผลต่อความเป็นความตายของคนไข้โดยตรงเหมือนอย่างแพทย์นะคะ แต่ทำให้คุณภาพชีวิตของคนไข้ดีขึ้นจริงๆ นะคะ อย่างที่มาเรียนต่อผู้สูงอายุได้รักษาคุณป้าคุณลุง คุณตา คุณยายหลายท่านก็รู้เลยว่าแค่การได้มีฟันเคี้ยวข้าวก็ทำให้ชีวิตพวกท่านกับลูกหลานมีความสุขมากขึ้นแล้วค่ะ ยิ่งเวลาทำฟันปลอมเสร็จให้คนไข้ได้ใส่กลับบ้านแล้วเห็นคุณป้ายิ้มแล้วเข้ามาขอบคุณเรา นะคะ มันเป็นความรู้สึกที่มีความสุขแบบบอกไม่ถูกจริงๆ ค่ะ ปลื้มปริ่มมากๆ ค่ะ

มีการแบ่งเวลาในแต่ละวันอย่างไรบ้าง

ช่วงนี้กำลังเรียนต่อหลายอย่างมีทั้งเรียนป. โท แล้วก็มีคอร์สเทรนในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย เลยต้องให้ความสำคัญกับเรื่องเรียนเป็นหลักก่อนค่ะ ก็พยายามเคลียร์งานที่ต้องส่ง ทำรายงาน ทำวิจัย ทำคอนไซล์ ถ้ามีเวลาวางก็ไปคลายเครียดกับเพื่อนๆ ร้องเพลง เล่นดนตรี เข้าฟิตเนส ไม่ก็ไปวิ่งค่ะ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นคนชอบแพลนอยู่แล้วว่าอาทิตย์นี้ต้องทำอะไรบ้าง ถ้าทำได้ตามแผน เวลาที่เหลือก็สบายๆ ชิวๆ ดูแลคานงานอีกทีค่ะ ^^

มีวิธีดูแลสุขภาพยังงัยบ้างคะถึงได้ดูดีขนาดนี้

จริงๆ เป็นนักวิ่งค่ะ 555 วิ่งมาได้ประมาณปีนึงค่ะ ก่อนหน้านี้ที่ยังไม่ได้มาเรียนต่อ วิ่งแบบบ้าพลังมาก หลังเลิกงาน 2 ทุ่ม ก็มาวิ่งต่อถึง 3 ทุ่ม ช่วงนั้นวิ่งจันทร์ พุธ ศุกร์ วันละ 12 กิโลเมตรค่ะ นี่วิ่งจนขาใหญ่แล้วค่ะ 555 เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ท่านไหนอยากออกกำลังกายลดน้ำหนัก แนะนำมาวิ่งกันนะค่ะ แต่ถ้าไม่อยากจะขาใหญ่วิ่งช้าๆ พอนะค่ะ นี่เป็นคนวิ่งเร็วแบบวิ่งแข่งค่ะ วิ่งระยะ 10 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 46 นาที วิ่งล่ำด้วยตามงานวิ่ง รู้สึกสนุกมากค่ะ ได้เจอเพื่อนออกกำลังกายด้วยกัน แถมได้สุขภาพที่ดีด้วยค่ะ ใครชอบวิ่งมาเจอกันตามงานวิ่งนี้หักได้เลยนะค่ะ ><

รู้สึกอย่างไรบ้างกับการมาถ่ายแบบนิตยสาร DLM ในครั้งนี้

สนุกมากกกค่า ไม่เคยถ่ายแบบนี้มาก่อน ปกติถ่ายแต่แนว sport สโตร์ ญี่ปุ่น แต่ก็เป็นครั้งแรกที่ถ่ายแบบแนว glamour มากกก พี่ๆ ทีมงาน DLM นำรักมากๆ ช่วงแรกแอบเกร็งนิดหน่อยค่ะ เงิน 5555 แต่ก็พยายามเป็นตัวของตัวเองที่สุดค่ะ อาจจะโพสไม่ค่อนแ่ง ต้องขอภัยจริงๆ นะค่ะ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทางทีมงาน DLM magazine ที่ชวนมาถ่ายรูปด้วยนะค่ะ แล้วจะติดตามผลงานไปเรื่อยๆ ค่า ชอบคุณมากค่า ^^

Behind The Scenes

เป็นเรื่องไม่ง่ายเลยที่เราจะให้คำจำกัดความของคำว่า "อาร์ต" เพราะคำๆ นี้มีความหมายกว้างไกลเกินกว่าจะจำกัดความได้ในตัวของมันเอง การถ่ายภาพจากมุมมองใหม่ๆ ทำให้ดูน่าเบื่อทีมงานเชื่อในสิ่งใหม่อยู่เสมอ โดยลองถ่ายภาพด้วยมุมมอง และเทคนิคที่ต่างออกไป ในเล่มนี้ก็เช่นเดียวกัน ก่อนอื่นเลยต้องขอแนะนำนางแบบของเราทั้งสองท่านคือ น.ต.หญิง ชัชศุภา ภาณุสุทธิกุล "คุณหมอลดา" และ ทพญ. ชรินทร์ ภาณุจนเสรี "คุณหมอมิยู" คุณหมอลดาทั้งสองท่านเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างและหน้าตาเป็นเอกลักษณ์มาก คอนเซ็ปในเซตนี้ทีมงานจึงอยากนำเสนอความเด่นของแสงเงาผ่านการแสดงของอารมณ์ทางสีหน้า การถ่ายทอดฝีมือของช่างภาพผ่านเลนส์ต่างๆ ที่มีเอกลักษณ์ต่างกันออกไป ในช่วงระหว่างรอคุณหมอลดาแต่งหน้าช่างภาพ

และทีมงานก็รอแสงที่จะใช้ในมุมต่างๆ ของสตูดิโอเพื่อให้ได้ภาพออกมาสวยที่สุด พี่ๆ ช่างแต่งหน้า แต่งหน้าคุณหมอลดาได้ถูกใจทีมงานมากค่ะ เซตนี้ต้องใช้เวลาในการรอแสง เวลาผ่านไปสักพักก็ได้เวลาถ่ายภาพกัน การสื่ออารมณ์ และท่าทางของนางแบบทั้งสองทำได้อย่างมืออาชีพเลยละ การสื่ออารมณ์ของนางแบบจึงสำคัญมากสำหรับเซตนี้ค่ะ ทั้งทีมงาน และนางแบบทั้งสองต้องทำงานแข่งกับแสงที่ย้ายมุมไปเรื่อยๆ ต้องหาอุปกรณ์มาเล่นกับแสงเพื่อให้ได้เงาออกมาในรูปแบบที่แปลกตา แต่ยังดูสวยงามน่าค้นหา

คอนเซ็ป Photo Art ของ DLM ฉบับนี้ ค่อนข้างท้าทายทีมงาน และนางแบบเป็นอย่างมาก หวังว่าผู้อ่านจะชอบนะคะ สุดท้ายต้องฝากติดตาม DLM กันในเล่มต่อไปด้วยนะคะ

เดียดาย (หรือไม่) ได้จักรวาล

วิวัฒน์ ดันสุทิศ

โน้ตเพลง across the universe ของ The Beatles จอห์นได้เขียนเนื้อร้องก่อนหนึ่งไว้ว่า

“ SOUNDS OF LAUGHTER SHADES OF LIFE ARE RINGING
THROUGH MY OPEN EARS INCITING AND INVITING ME
LIMITLESS UNDYING LOVE WHICH SHINES AROUND ME LIKE A MILLION SUNS
AND CALLS ME ON AND ON ACROSS THE UNIVERSE ”

ความหมายบางบทที่แฟน ๆ ตีความคือความรักของพวกเราไปได้ไกล และหลากหลาย
แค่ไหนในจักรวาลอันกว้างใหญ่ไพศาลแห่งนี้

ถ้าใครเคยชมภาพยนตร์เรื่อง Contact ซึ่งโดยส่วนตัวผมยกย่องว่าเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์-มนุษย์ต่างดาวที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่ง การตีความภาพจักรวาลและโลกของมนุษย์อันทรงปัญญาจากดินแดนอันไกลโพ้นในหนึ่งสวองาม เนื้อหาเป็นปรัชญาที่ไม่ได้ตีความยากจนเกินไปที่น่าสนใจที่สุดนัยยะของภาพยนตร์ที่ถามพวกทั้งหมดให้ออกคิดถึง และในเรื่องราวสัญญาณแรกของมนุษย์ต่างดาวอันทรงปัญญาในดวงดาวอันไกลโพ้นส่งกลับมาให้มนุษย์ชาติคือภาพของฮิดเลอร์ III (อย่ารู้เหตุผล โปรดหาชมเอาเอง ซึ่งคงไม่ยากเกินไปนักในยุคปัจจุบัน)

ผมเคยคิดเล่นๆ ว่า ถ้าเราไม่ได้เดียดายจริงๆ ในห้วงอวกาศที่ไกลเกินจินตนาการนี้ ศนตรีของพวกเขาทางโน้นจะเป็นยังไงนะ พวกเขาจะชอบฟังแนวร็อคหรือจะชอบหมอลำกันแน่ แต่ที่แน่ๆ การประจักษ์นามจักรวาลคงต้องเปลี่ยนชื่อ เพราะทางดาวเราก็ยังไม่พอใจเท่าไร

ดนตรีของพวกเขาจะเหมือนพวกเราหรือไหนหนอ? ชุดอีวองดนตรีที่ทำเพลงออกมาแนวอวกาศวิทยาศาสตร์แรงๆ ที่คอเพลงคิดถึงคงไม่พ้นเพลง Journey ดนตรีของพวกเขาเป็นโปรเกรสซีฟป๊อปหรือค จุดเด่นคือบัลลาดที่ทุกเพลงจะสื่อถึงการเดินทางไปสู่ห้วงจักรวาล ทั้งทำนองเปียโนไปด้วยจินตนาการและเนื้อร้องจะพูดถึงการเดินทาง การค้นหา ความหมายของชีวิต และโชคชะตา

บทเพลงหนึ่งที่ไพเราะและโด่งดังที่สุดของพวกเขาที่เห็นจะได้แก่เพลง Don't stop believing ที่มีเนื้อร้องตอนหนึ่งบอกเอาไว้ว่า

STRANGERS WAITING
UP AND DOWN THE BOULEVARD
THEIR SHADOWS SEARCHING IN THE NIGHT
STREETLIGHTS, PEOPLE
LIVING JUST TO FIND EMOTION
HIDING SOMEWHERE IN THE NIGHT

พวกเขาโด่งดังมากในยุค 70 ช่วงนั้นเป็นช่วงแห่งการแสวงหา ไม่ว่าทางจิตวิญญาณหรือทางวิทยาศาสตร์ ความฝันเรื่องอวกาศเป็นสิ่งที่ได้รับความนิยม ในทีวีก็มีซีรีส์อย่าง Star track ที่สร้างฐานจนเข้มแข็งมาถึงปัจจุบัน ในจอภาพยนตร์ Star wars ก็ทำรายได้ถล่มทลายและต่อเนื่องไม่หยุดจนแม้กระทั่งภาคล่าสุดที่เพิ่งฉายปีที่แล้ว ห้วงจักรวาลมีเสน่ห์ของมันเสมอ รวมทั้งในบทเพลงต่างๆ ด้วย

Dark side of the moon เป็นอัลบั้มที่ถูกยกย่องให้ว่ายยอดเยี่ยมสุดในวงการดนตรีชุดหนึ่งคงไม่ผิดถ้าจะเขียนบันทึกลงไปว่า เพลง Pink Floyd ที่เริ่มนำอย่างชัดเจนโดยโรเจอร์ วอเตอร์ คอนเสิร์ตได้พาผู้ฟังไปไกลสุดขอบกาแล็คซี่แห่งห้วงเวลาเสียงดนตรีได้ด้วยความลึกด้านการบรรยายและความล้ำหน้าด้านดนตรี ไม่เกินไปเลยถ้าจะบอกว่าภาพรวมในชุดนี้ถือเป็นเหมือนยานอวกาศโลโก้ 11 แห่งวงการเพลงร็อคได้เลยทีเดียว

ไม่นานชุดนี้มีเพลงหนึ่งซึ่งมีชื่อว่า Us and them ซึ่งเนื้อหาตีความได้มากมายหลายระดับ จะว่าพวกเขาพูดถึงเรื่องราวในโลกใบนี้ที่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายรักกันเกลียดชังกัน บางครั้งถึงกับทำสงครามล้างเผ่าพันธุ์กันก็มี แต่อ่านเนื้อหาอีกลงไปอีกก็มีบางส่วนที่ตีความได้ถึงพวกเราชาวโลกกับพวกเขาที่อยู่อื่นไกลโพ้น แต่ถึงที่สุดความลึกลับซับซ้อนบางอย่างของพวกเขา จะไม่ช่วยให้อะไรมันดีขึ้นเลยถ้ามีเหตุการณ์ทำให้เกิดเผชิญหน้ากันจริงๆ ขึ้นมา

AND THE FRONT RANK DIED
AND THE GENERAL SAT
AND THE LINES ON THE MAP
MOVED FROM SIDE TO SIDE
BLACK AND BLUE
AND WHO KNOWS WHICH IS WHICH AND WHO IS WHO

อีกหนึ่งวงดนตรีที่จะคงไม่เอื่อยถึงจะเป็นไปไม่ได้เลยถ้าจะบันทึกเรื่องราวดนตรีที่มีคอนเซ็ปเกี่ยวกับอวกาศ และห้วงเวลาแห่งอนาคตคือวง Europe โดยเฉพาะ 5 อัลบั้มแรกของพวกเขาที่ใช้ภาพปกและเนื้อหาบางเพลงพูดถึงวันข้างหน้าแห่งเทคโนโลยีสู่ดวงดาวอื่น ผลงานของเขาที่โด่งดังที่สุดเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกจนคิดที่แค่นครี่ขึ้นก็ฮัมตามกันได้แล้วก็คงไม่พ้น The Final Countdown การนับถอยหลังก่อนจะติดปีกสู่ดวงดาว แต่มีเพลงของพวกเขาเพลงนี้ที่ผมชอบมากกว่าคืองานในชุด Wing of Tomorrow เพลงชื่อเดียวกันกับอัลบั้มที่พูดถึงโลกของอนาคตที่พวกเขาจะโยนบินไปเปลี่ยนมันได้ให้เป็นสังคมที่ดีขึ้น

BABY YOU NEED TO RECOVER
FROM ALL THE THINGS YOU'VE BEEN THROUGH
BABY YOU NEED TO DISCOVER
THERE AREN'T MUCH TO DO BUT

RIDE, RIDE, RIDE
THE WINGS OF TOMORROW
RIDE, RIDE, RIDE
TO CHANGE THE WORLD

จะสังเกตได้ว่าความหมายของบทเพลงที่พูดถึงน้อยเกี่ยวกับห้วงจักรวาล บรรดาศิลปินทั้งหลายจะสื่อถึงความหวัง ความสงบ สันติภาพ และการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ทั้งนี้คงเป็นเพราะเราเห็นตัวอย่างอยู่แล้วในโลกของเราเล็กๆ โลกนี้ที่แม้แต่มนุษย์ด้วยกันเอง ก็ยังแบ่งสีผิว เชื้อชาติ ศาสนา เขตแดน และบางอย่างในนั้น (หรือหลายๆ อย่างรวมกัน) ก็นำมาซึ่งความรุนแรงชนิดหาหยามมาแล้วหลายครั้งหลายหน แต่มนุษย์เราก็คงจะไม่เคยจะเชิดทลายกัน

และถ้าถึงวันนั้นจริงๆ ที่รู้ว่าเราไม่ได้เดียวดายในจักรวาลนี้ พวกเราจะมีระดับการได้ดอบแบบไหน ยินดีที่มีเพื่อนใหม่หรือหวาดระแวงจนคิดว่าไม่น่าจะอยู่ร่วมจักรวาลเดียวกันได้

ไม่มีใครรู้ว่าวันนั้นมันจะมาถึงเมื่อไหร่ อาจจะใกล้จนเราไม่ทันตั้งตัวหรืออีกยาวไกลจนชั่วรุ่นหลานรุ่นเหลน อย่างที่บอกไว้บางทีผมก็คิดเล่นๆ ว่าพวกเขาจะชอบฟังเพลงแบบไหนและผมก็คิดว่าสิ่งที่ดีที่สุดถ้าถึงวันนั้นจริงๆ ก็คือดนตรีนั้นแหละ เราคงคุยกับเขาไม่เข้าใจ เขาคงอ่านภาษาของพวกเขาไม่ออก แต่เราคงบอกอะไรบางอย่างพวกเขาได้ในความหมายของท่วงทำนอง อย่างน้อยก็ให้พวกเขาได้รู้ว่า พวกเราก็มีแง่มุมของความงดงามแบบนี้

วิทยาศาสตร์ ศาสนา

วิกิตต์ คั่นสุโข

“มันไม่มีหรอก นรกสวรรค์หรือชีวิตหลังความตายนะ
มันเป็นความเชื่อสำหรับคนที่กลัวความมืดเท่านั้น”

-Stephen Hawking-

การจากไปของยอดนักวิทยาศาสตร์อย่าง Stephen Hawking ผู้กล่าวประโยคข้างบนไว้เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจมากพอสมควรในช่วงเดือนกว่าที่ผ่านมา เขาเป็นเจ้าของแนวคิดต่างๆ ที่พลิกโลกวิทยาศาสตร์และสร้างไอเดียใหม่ๆ อีกมาก ในด้านฟิสิกส์โดยเฉพาะเรื่องของจักรวาลวิทยาที่จะทำให้การค้นคว้าต่อเนื่องไปถึงขนาดการเดินทางข้ามเวลาได้ในอนาคต

Stephen Hawking ถูกยกย่องว่าเขาเป็นเสมือน Albert Einstein ของยุคสมัยนี้ บุคคลที่ทำให้ความก้าวหน้าทางฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ไปอีกก้าวใหญ่ๆ เกือบๆ จะเป็นการกระโดดข้าม อย่างไรก็ตามคำถามของเขาพวกเราเพียงแค่นี้ และได้รับรู้เท่านั้นว่ามันเป็นอะไรที่ “ยิ่งใหญ่” แต่ถ้าถามว่าพวกเรา “เข้าใจ” อะไรหรือไม่ในงานของเขา คำตอบส่วนใหญ่ก็จะคล้ายๆ กันคือ ไม่หรอก

วิทยาศาสตร์คือศาสตร์แห่งองค์ความรู้ คือการค้นหาในสิ่งที่ยังต้องการคำตอบ และคำถามที่รอคำตอบหลักๆ ตั้งแต่หลายพันปีก่อนจนมาถึงวันนี้ ก็ไม่มีที่คำถาม เช่น พวกเรามาจากไหน – พวกเราจะไปที่ไหน – ขอบเขตจากนอกโลกของเราออกไปมีจุดสิ้นสุดหรือไม่ – และใครเป็นผู้สร้างอะไรทั้งหมดทั้งหมดที่สามคำถามแรกได้ถามไว้

ในโลกก็ค้นหากันไป ส่วนในทางธรรมก็มีคำตอบไว้นานแล้ว และก็พยายามปกป้องคำตอบนั้นมาตลอด ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ฝ่ายวิทยาศาสตร์กับฝ่ายศาสนาออกมาปะทะคารมกันบ่อยๆ ซึ่งถ้ามันหยุดแค่การตีดีปากก็พอทำเนา แต่หลายต่อหลายครั้งมันเลยเถิดถึงขั้นใช้กำลังและความรุนแรง อันนี้ก็เป็นปัญหาที่ยากจะแก้มาตลอด

แนวคิดของวิทยาศาสตร์เรื่องการกำเนิดของโลก ถูกเขี่ยเข้าไปใกล้ความจริงอีกมากจากแนวคิดหลุมดำว่าไม่ได้มีลักษณะเป็นสุญญากาศโดยสมบูรณ์อย่างที่นักวิทยาศาสตร์ยุคก่อนหน้านั้นเชื่อ และการค้นพบกลศาสตร์ควอนตัม (การศึกษาในสิ่งที่เล็ก) ทำให้สามารถอธิบายการกำเนิดขึ้นของอวกาศได้ ซึ่งทฤษฎีนี้ Hawking บอกว่าเราสามารถมองโลกได้ถึง 11 มิติ ซึ่งนั่นหมายถึงการเดินทางข้ามมิติเวลาอาจจะเป็นไปได้ในอนาคตแน่นอนว่ามันสะท้อนถึงความคิดหลักของศาสนจักรที่มองเวลาเป็นเส้นตรง และพูดถึงการกำเนิดโลก และจักรวาลในพระประสงค์ของพระเจ้า

วิทยาศาสตร์กับศาสนาไปด้วยกันได้หรือไม่ เอาแค่นี้ก็เป็นคำถามโลกแตกแล้ว นักวิทยาศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดทั้งสองคนคือ Stephen Hawking และ Albert Einstein ต่างก็ประกาศตัวว่าเป็นคนที่ไม่มีความเชื่อเหมือนกัน ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นเรื่องที่ไม่มีปัญหา ความเชื่อ และศรัทธาเป็นเรื่องเฉพาะตัว เอาเข้าจริงๆ ผมคิดว่าคนที่มีความเชื่ออย่างบริสุทธิ์ไปทางด้านใดด้านหนึ่งแบบร้อยเปอร์เซ็นต์เลยเป็นกลุ่มคนที่เราจะอยู่ร่วมได้ยากที่สุด กล่าวคือถ้าเชื่ออย่างแน่วแน่ว่าศาสนาที่เชื่อไป และปฏิเสธวิทยาศาสตร์ไปซะ หรือไม่เชื่อทางศาสนาอย่างสิ้นเชิงไปเลย เชื่อมั่นทางวิทยาศาสตร์ไปซะ คนทั้งสองกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาพอๆ กันเพราะพวกเขายินดีจะอยู่ในโลกของพวกเขา

ปัญหามันเกิดจากพวกที่เชื่ออะไรครึ่งๆ กลางๆ หรือเชื่อแต่ก็ยังไม่มั่นใจ ต้องหาโน้มน้ามารองรับความเชื่อให้มันดูน่าเชื่อถือ เห็นแนวคิดพระเจ้าในอีกหลายรูปแบบที่พยายามนำมารองรับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือเห็นหนังสือประเภท “ไอน์สไตน์คิด

พระพุทธเจ้าเห็น” อะไรทำนองนี้ และต้นเหตุแห่งการถกเถียงว่าศาสนาไหนดีแท้กว่ากันก็จะตามมา โดยอาศัยหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ (บางคนถึงกับโมเมเอาว่า โอน์สไตน์นับถือศาสนาพุทธด้วยซ้ำทั้งที่เขาประกาศตัวเองว่าไม่มีศาสนา โกลัเคียงที่สุดที่เขาพูดถึงศาสนาพุทธคือประโยคที่ว่า “If there is any religion that could cope with modern scientific needs it would be Buddhism.”)

ความจริงแล้วศาสนาเป็นเรื่องของจิตใจ แต่วิทยาศาสตร์ควรจะเป็นเรื่องของความจริง แต่ไม่ว่าศาสนาหรือวิทยาศาสตร์มันเป็นเรื่องของความศรัทธา และถ้าศรัทธาจริงๆ ก็ไม่จำเป็นจะต้องหาอะไรเลยมารับรองความเชื่อนั้นๆ แต่มีอะไรที่มันเป็นจริงแท้ๆ ไม่มีทางเปลี่ยนแปลง สมัยเด็กๆ เราเชื่อว่าดาวพลูโตคือหนึ่งในดาวเคราะห์ทั้ง 9 เป็นดาวลำดับสุดท้าย แต่เมื่อสองปีที่ผ่านมาเองหลักฐานใหม่ทางวิทยาศาสตร์ (ซึ่ง Stephen Hawking ก็มีส่วนในการนำถึงข้อเท็จจริงนี้) ก็บอกพวกเราว่าดาวพลูโตไม่ใช่ดาวเคราะห์ แต่เป็นแค่ดาวบริวาร ช่างน่าสงสารเจ้าพลูโตจริงๆ อยู่ๆ เขาก็ตั้งขึ้นมา แล้วพอคิดได้เขาก็ปรับออกไปแล้วที่สมัยเด็กผมอุตส่าห์ท่องจำเอาไว้ก็แทบจะเสียเปล่า คราวนี้ก็แสดงว่าตำราทางวิทยาศาสตร์เองก็ไม่ต่างอะไรกับคัมภีร์ทางศาสนา เมื่อเวลาผ่านไปก็อาจจะต้องยอมรับว่าบางอย่างมันไม่ใช่ดังที่เคยเชื่อ

นักวิทยาศาสตร์เล่าเรื่องศาสนาอย่างสิ้นเชิงหรือไม่ โอน์สไตน์เคยพูดเอาไว้แบบเป็นกลางๆ ว่า “Science without religion is lame religion without science is blind.” แต่อาจจะเป็นเพราะว่าบุคลิกลักษณะของเขายังไม่เอื้ออำนวยให้พูดอะไรตรงไปตรงมาอย่างถึงที่สุดได้ ซึ่งออกก็แค่แสดงให้เห็นความไม่เห็นด้วยเท่าไรหรอกยังมีเขวรุ่นๆ ที่กลับด้วย

ประโยคที่ว่า “So Einstein was wrong when he said, God does not play dice. Consideration of black holes suggests, not only that God does play dice, but that he sometimes confuses us by throwing them where they can't be seen.”

อย่างไรก็ตามทั้งสองท่านก็จากพวกเราไปแล้ว ไม่มีใครรู้ว่าทั้งสองไปอยู่ที่ไหนจะได้เจอกันหรือเปล่า ในแง่มุมของบางคนในบางศาสนาท่านทั้งสองต้องกำลังดกนรกหมกไหม้ แต่แง่มุมของบางคนในศาสนาเดียวกันพรกท่านทั้งสองกำลังสนทนากับพระเจ้าอย่างสนุกสนาน พระองค์อาจจะกำลังบ่นพวกเขาว่าจับผิดพระองค์ได้หลายอย่าง แต่ก็นั่นแหละ นับตั้งแต่พระเจ้าประทาน Free Will ให้แก่มนุษย์ชาติแล้ว พวกเราก็ใช้มันคิดอะไรไปได้ทุกอย่าง ทั้งสร้างสรรค์และทำลาย

ทั้งสองท่านไม่ได้จากไปเปล่า ทั้งมรดกทางปัญญาเอาไว้ให้นักวิทยาศาสตร์ค่อยอดไวกมาย เอาคนแรกก่อน Albert Einstein ทั้งแนวคิดทางสัมพัทธภาพเอาไว้จนถูกนำไปใช้ต่อยอด และกลายเป็นอาวุธร้ายแรงอย่างระเบิดนิวเคลียร์ ซึ่งมันก็จะกลายเป็นปมอย่างหนึ่งในใจของเขา เพราะถึงตอนนี้มันคงพัฒนาไปมากจากกรณีโรซิมากลายเป็นอาวุธที่คำนวณความเสียหายไม่ได้เลยหากระเบิดขึ้นมาพร้อมๆ กันในทุกๆ ประเทศที่มีไว้ในครอบครอง จนเขาเคยพูดเอาไว้ว่า “I know not with what weapons World War III will be fought, but World War IV will be fought with sticks and stones.” (ซึ่งนั่นด้วยความเห็นส่วนตัว ผมคิดว่า โอน์สไตน์จึงพูดถึงความหมายของศาสนาในทางบวกอยู่บ่อยครั้ง ดังเช่นที่สมยกประโยคมา)

ส่วนของ Stephen Hawking แม้จะไม่ใช่เป็นแนวคิดไปในทางอาวุธความรุนแรง แต่แนวคิดของเขาสามารถต่อยอดไปถึงการเดินทางข้ามเวลา (ทั้งในอนาคตและอดีต) รวมไปถึงปัญญาประดิษฐ์อย่าง A.I. ทั้งนี้แทบทุกท่านที่อ่านคงทราบแล้วว่ายอดนักวิทยาศาสตร์ท่านนี้ป่วยเป็นโรค Amyotrophic Lateral Sclerosis คือภาวะที่เส้นประสาทส่วนที่ทำการควบคุมกล้ามเนื้อไม่สามารถทำงานได้ตั้งแต่อายุเพียง 24 ปี และแพทย์บอกว่าเขามิเวลาอีกแค่ 2 ปีครึ่งเท่านั้นในการมีชีวิตอยู่ แต่ก็นั่นแหละ กล้ามเนื้อที่แข็งแรงที่สุดของมนุษย์เรานั้นคือกล้ามเนื้อหัวใจ และอาศัยกล้ามเนื้อเดียวของท่านนี้ทำให้ออกถึงจะสามารถอยู่ต่อมาได้อีกกว่า 50 ปี ส่วนหนึ่งที่ยังทำงานได้ก็เพราะอาศัยปัญญาประดิษฐ์ต่างๆ เข้าช่วยในการแปลการพูด และความคิดออกมา แต่ความก้าวหน้าในเรื่องนี้สร้างความกังวลใจให้กับยอดนักวิทยาศาสตร์ท่านนี้ไม่น้อยจนถึงกับเคยออกมาว่า “The development of full artificial intelligence could spell the end of the human race.”

ถึงตรงจุดนี้แล้ว ยังจำเป็นอีกหรือไม่ว่าวิทยาศาสตร์กับศาสนาจะต้องอ้างอิงถึงกันได้ หรือมีส่วนเชื่อมโยงกันดังที่มีการพยายามมาหลายเรื่องปี จะด้วยเหตุผลอะไรก็ตามจะเพราะต้องการหาหลักฐานว่าศาสนาที่คนนับถือจริงแท้ที่สุด จะเพราะต้องการประนีประนอมเพื่อไม่ให้เกิดกระทบกระทั่งจะเพราะความต้องการเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งทั้งหมดก็เห็นอยู่ว่ามันไม่ได้เกิดผลดีมากขึ้นเท่าไร ถ้าเรามองย้อนจากอดีตกลับมาถึงตรงนี้ และมองออกไปข้างหน้าในอนาคต

วิทยาศาสตร์กับศาสนาควรจะต้องแยกกันแต่ไม่ใช่แตกหักกัน สำหรับมวลมนุษยชาติส่วนใหญ่แล้ว แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง

Hello, I'm Stephen Hawking
I've heard a lot about you.

Well, I know who you are.
It's my birthday, let me buy you a drink!

Stephen Hawking
เสียชีวิตเป็นวันเดียวกับวันเกิดของ
Albert Einstein

FunnyCenter.net

ระหว่างวิทยาศาสตร์กับศาสนา ไม่เพียงพอสำหรับพวกเขาแน่นอน แต่การพยายามนำทั้งสองอย่างมาเชื่อมโยงกันกลับยิ่งทำให้เกิดข้อขัดแย้ง เพราะแต่ละศาสนาย่อมมีข้อดีข้อเด่นแตกต่างกันออกไปตามหลักการที่จะนำมาอ้างอิงกับผลการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ แต่หากคิดมันทิ้งไปเสีย เหลือแค่เพียงปรัชญาคำสอน ย่อมน่าจะส่งผลที่ดีกว่า

วิทยาศาสตร์จะอย่างไรก็เป็นศาสตร์ความรู้ความหยาบกระด้างของมันย่อมมีอยู่ในตัว และความก้าวหน้าที่ของมันหากหยิบฉวยมาใช้และพัฒนาไปแบบไม่หวั่นหน้าพะวงหลัง ก็ยากจะคาดเดาว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นกับลูกหลานของเราในอีกหลายสิบหรือหลายร้อยปีข้างหน้า แต่หลักของศาสนาโดยเฉพาะในแง่ของคำสอนไม่ใช่พิธีกรรม ถ้าหากเราสามารถหยิบเอามาใช้ได้ถูกก็จะช่วยประครองไม่ให้อะไรมันเลยเถิดจนเกินไปได้ ศาสนาพุทธสอนให้คนเรามีพรหมวิหารทั้งสี่เป็นหลักยึด คือ เมตตา กรุณา มุติลา อุเบกขา จะทำอะไรก็ขอให้คิดถึงสิ่งอย่างนี้เอาไว้ ศาสนาคริสต์พระเยซูเจ้าสอนให้รู้จักการอดทน และให้อภัย ถึงขนาดที่บอกว่าถ้าถูกตบแก้มซ้ายก็จงหันแก้มขวาให้เขาตบอีกครั้ง ส่วนศาสนาอิสลามนั้นพระนามอัลลอฮ์ มีการเรียกอีกอย่างคือ "อัลอะฟูว์" ซึ่งหมายถึงผู้ทรงให้อภัยหนึ่งในโอการของพระองค์คือ "จงให้อภัยและละวางการถือโกรธพวกเขาเถิด"

วิทยาศาสตร์ควรมุ่งตรงไปอย่างลำพังโดยไม่มีอะไรเดินเคียงข้างเลยจริงๆ หรือพวกเราล้วนเคยชมภาพยนตร์แนวดีสโทเปีย (โลกอนาคตอันหายนะ) นามมากมายหลายชื่อหลายเรื่อง สังคมอนาคตที่ขาดศีลธรรม และสิ่งยึดเหนี่ยวอย่างสิ้นเชิง ก่อนจะถึงตรงนั้นจริงๆ เราก็ยังมีเวลาจะหาทางแก้ไขศาสนาอาจจะถูกตราหน้าว่าล้าสมัย นักบวชในทุกศาสนาปัจจุบันส่วนหนึ่งมีการกระทำที่ไม่น่านับถือ แต่โดยหลักธรรมของมันแล้วยังมีอะไรที่เราหยิบมาใช้ได้ บางอย่างอาจจะจริงหรือไม่จริง แต่ถ้าเชื่อแล้วทำให้จิตใจสบายก็ไม่ได้เป็นเรื่องที่เลวร้ายจนเกินไป

ลองกลับมาคิดถึง Stephen Hawking และ Albert Einstein คู่อริรัก หลังจากทั้งสองท่านจากไปแล้ว เราควรจะเลือกจะเชื่อแบบไหน หายวับดับสูญ ไม่เหลืออะไร มีแต่ผิวดิน หรือว่าตอนนี้ท่านทั้งสองกำลังอยู่ที่ไหนสักที่หนึ่งอันไกลโพ้น อีกมิติหนึ่งอาจจะที่ 6 หรือ ที่ 10 ทั้งสองท่านนั้นดื่มอะไรซักอย่างเย็นๆ และสนทนากันอย่างสนุกสนาน

หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล

“เราเกิดเป็นมนุษย์มีความสูงศักดิ์มาก
อย่านำเรื่องของสัตว์มาประพาศ”

พระครูวิเวกพุทธกิจ (เสาร์ กนตสีโล) เกิดที่บ้านท่าโคม ต.หนองซอน อ.เมือง จ.อุบลราชธานี อุปสมบทที่วัดใต้ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ต่อมาได้เป็นเจ้าอาวาสวัดใต้ และได้ปฏิบัติเป็นพระธรรมยุตที่วัดศรีทอง (วัดศรีอุบลรัตนาราม) มีพระครูหา โชติปาโล เป็นพระอุปัชฌาย์ เจ้าอธิการสีหา ขยเสนโน เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ภายหลังมาอยู่วัดเลียบ และเปิดสำนักปฏิบัติธรรมขึ้น ณ วัดเลียบ

หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล เป็นพระปรมาจารย์ 5 องค์แรกของสายวิปัสสนาธุระ ที่คณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนทั่วไปให้ความเคารพนับถือว่าเป็นพระอริยสงฆ์ เป็นพระอาจารย์ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เป็นผู้วางรากฐานการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานให้ศิษยานุศิษย์ได้ปฏิบัติเห็นผล สืบต่อมาจนถึงปัจจุบันโดยศิษย์มีชื่อเสียงให้พุทธศาสนิกชนยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อมา เช่น หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่พุทธ ฐานิโย ฯลฯ ตลอดถึงพระเดชพระคุณหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน จึงถือได้ว่า หลวงปู่เสาร์ เป็นหลวงปู่ใหญ่ของพระกรรมฐานทั้งหมด

ท่านมีบุคลิกลักษณะสมบูรณ์ สจำผ่าเผย นำเกรงขาม พุดน้อย แต่มีวาจาดีคือสิทธิ์ พุดอะไรก็จะเป็นอย่างนั้น สมัยที่ท่านเดินดูตงคิไปที่ขอนแก่นซึ่งเป็นปฐมฤกษ์ที่พระกัมมภูฐานรุ่นแรกเข้าไปที่นั่น มีประชาชนแตกตื่นเลื่อมใสไปให้ท่านทำบุญเป็นจำนวนมาก หลังจากให้ท่านแล้วก็อยากจะฟังธรรมเทศนาของท่าน ท่านจึงกล่าวธรรมเป็นคติโดยย่อว่า “การให้กาบใครๆ ก็ให้กาบบามากแล้ว มีผลานิสงส์มากเหมือนกัน แต่ผู้บวชเป็นชาวเป็นชีริกษาศิลุโสกไปได้ มีอาานิสงส์มากกว่าให้กาบอื่นเสียอีก ถ้าใครอยากได้บุญมากเงินสวรรค์ไปนิพพานพันกุกษ์ ก็ควรบวชเป็นชาวเป็นชีริกษาศิลุโสกเสียในวันนี้” ปรากฏว่าในวันนั้นเอง มีญาติโยมชายหญิงบวชชีพร้อมกันร่วมร้อย อย่างน่าอัศจรรย์สถานที่ใดที่ท่านจุดคิไปพักชั่วคราว สถานที่แห่งนั้นมักจะกลายเป็นวัดถาวรและเจริญรุ่งเรืองในภายหลัง เช่น พระธาตุพนม ซึ่งเมื่อก่อนเป็นที่รกร้างเมื่อท่านเดินเข้าไปพักอาศัย ก็มีคนมาทำความสะอาดปัดกวาดอย่างดี ต่อมาภายหลังที่นั่นจึงกลายเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และเจริญรุ่งเรืองเป็นที่เลื่อมใสของชาวพุทธทั่วประเทศมาจนถึงปัจจุบัน

ท่านอาจารย์หลวงปู่เสาร์เป็นสาวกแบบชนิดที่ว่า เป็นพระประเสริฐ เมื่อท่านสอนธรรมท่านไม่พูดมาก ท่านชอบบอกว่าให้ทำอย่างนั้น อย่างนี้ ท่านเอาการปฏิบัติแทนการสอนด้วยปาก ก่อนอื่นท่านจะสอนให้ทำวัตร นอน 4 ห่ม ตื่น 3 ข้อแรกต้องทำให้ได้ก่อน การนอนเป็นเวลา ตื่นเป็นเวลา ดั้นเป็นเวลา อาบน้ำเข้าห้องน้ำเป็นเวลา มันเป็นอุปนิสัยสร้างพลังจิต แล้วทำให้เรามีความจริงใจ แม้แต่นักสะกดจิตเขายังยึดหลักนี้ มันมีอยู่คำหนึ่งที่หลวงปู่ (หลวงพ่อดุสิต ฐานิโย) ไม่เคยลืม คือตอนไปปฏิบัติธรรมกับหลวงปู่เสาร์ ท่านพูดขึ้นมาลอยๆ ว่า “เวลานี้จิตข้ามันไม่สงบ มันมีแต่ความคิด” หลวงปู่ถามว่า “จิตมันฟังท่านหรือใจอาจารย์” “ถ้าให้มันหยุดนิ่งมันก็ไม่ก้าวหน้า”

กว่าจะเข้าใจความหมายของท่านก็ใช้เวลาหลายปี ท่านหมายความว่าเวลาปฏิบัติถ้าจิตมันหยุดนิ่งก็ปล่อยให้มันหยุดนิ่งไปอย่าไปรบกวนมัน ถ้าเวลานั้นจะคิดก็ให้มันคิดไป เราเอาสติตัวเดียวเป็นตั้งและอีกสิ่งหนึ่ง อานาปานสติ ท่านก็ยึดเป็นหลักการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็มีพื้นฐาน อานาปานสติการกำหนดพิจารณากำหนดลมหายใจนั้นจะไปแทรกอยู่ทุกกัมมภูฐาน จะบริกรรมภาวนาก็ดี จะพิจารณาาก็ดี ในเมื่อจิตสงบลงไป ปลอ่ยวางอารมณ์ที่พิจารณาแล้ว ส่วนใหญ่จิตจะไปรู้อยู่ที่ลมหายใจเข้าออก ในเมื่อจิตตามรู้ลมหายใจเข้าออก กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกอยู่เป็นปกติ จิตเอาลมหายใจเป็นสิ่งรู้ สติเอาลมหายใจเป็นสิ่งระลึก ลมหายใจเข้าออกเป็นไปตามปกติของร่างกาย เมื่อสติไปจับอยู่ที่ลมหายใจ ลมหายใจก็เป็นฐานที่ตั้งของสติ ลมหายใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องด้วยกาย สติไปกำหนดรู้อยู่ที่ลมหายใจเข้าออก จดจ่ออยู่ที่ตรงนั้น วิตกถึงลมหายใจ มีสติรู้พร้อมอยู่ในขณะนั้น จิตก็มีวิทกวิจารณ์อยู่กับลมหายใจ เมื่อจิตสงบลงไป ลมหายใจก็ค่อยละเอียดลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งในที่สุดลมหายใจก็หายขาดไป เมื่อลมหายใจหายไปจากความรู้สึก ร่างกายที่ปรากฏว่ามีอยู่ก็พลอยหายไปด้วย ในเมื่อเป็นเช่นนั้นถ้าหากว่าลมหายใจยังไม่หายขาดไปกายก็ยังปรากฏอยู่ เมื่อจิตตามลมหายใจเข้าไปข้างใน จิตจะไปสงบนิ่งอยู่ในท่ามกลางของกาย แล้วก็แผ่รัศมีออกมาทั่วทั้งกาย จิตสามารถที่จะมองเห็นอวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายได้หมดทั้งตัว เพราะลมหายใจเข้าไปที่ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ตั้งแต่หัวจรดเท้า จิตรู้ อยู่ภายในกาย สติก็รู้พร้อมอยู่ในกาย ในอันดับนั้นความ สุขย่อมเกิดขึ้น เมื่อความสุขเกิดขึ้น จิตก็เป็นหนึ่ง นิเวศน์ 5 กามฉันทะ พยาบาท ถีนมิทธะ อุทธัจจกุกกุจจะ วิจิกิฉา ก็หายไป จิตกลายเป็นสมณะ มีพลังพอที่จะปราบนิเวศน์ 5 ให้สงบระงับไป ผู้ภาวนาก็จะมองเห็นผลประโยชน์ในการเจริญสมณกัมมภูฐาน

“

ให้ตั้งใจให้ดี ตั้งสติให้ดี

พิจารณาความตายให้มากๆ ไม่ว่าคน ว่าสัตว์ เกิดมาอย่างไรก็ต้องตาย เพราะเกิดกับตายเป็นของคู่กัน
ทุกๆ สบกุย มีโรธ มรรค เถลิงมีด้วยประการฉะนี้

หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล และคณะพระภิกษุสามเณร ณ วัดป่าบ้านจำเริญ หรือ วัดป่าหนองอ้อ จ.อุบลราชธานี

ท่านอาจารย์หลวงปู่เสาร์ได้มรณภาพใน
อิริยาบถขณะกราบครั้งที่ 3 ในอุโบสถวัดอำมาตยา
ราม อำเภอมรรณโวทยากรณ์ นครจำปาศักดิ์
ประเทศลาว เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2484 ตรงกับ
วันจันทร์ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 3 ปีมะโรง เชิญศพมา ณ วัด
บูรพาราม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ทำพิธีในในเดือน
เมษายน 2486 สิริอายุ 82 ปี 3 เดือน 1 วัน

ปัจจุบันยังมีสังฆเวชนียสถานและอัฐบริวาร
ของหลวงปู่ ที่เหลืออยู่ที่วัดคอนฮาคู เช่น กุฏิ 1 หลัง
รูปเหมือนแท่นหินนั่งสมาธิภาวนา บาตร ผ้าปูนั่ง
กาน้ำ เป็นต้น รวมทั้งอัฐิธาตุจำนวนหนึ่ง และ
ศิษยานุศิษย์ได้ร่วมกันจัดสร้างเจดีย์ บรรจุอัฐิ และ
เครื่องอัฐบริวารของท่านไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้
สักการบูชา ค้นคว้า ศึกษาข้อวัตรปฏิบัติ ตาม
แนวทางของหลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล

3D SHERAprint -PRINTING TECHNOLOGY

- Digital light processing with UV-LED light source
- Force feedback technology

For fragile areas, a lower peel strength and slower polymerization
More solid areas, a higher peel strength and faster polymerization

- Layer by layer (35, 50 and 100 mm)
- Processing of STL files
- Wide range of high-quality light-curing resins
- Construction speed up to 50 mm/hr
- Maximum construction height of 85 mm

Full-Arch

900 THB/pcs

Half-Arch

450 THB/pcs

ชวนออกเจ้าเที่ยว AYUTTHAYA

ชวนอเจ้าเที่ยว “วัดไชยวัฒนาราม” “วัดพุทไธสวรรย์” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สวัสดีผู้อ่านทุกท่านค่ะ DLM ฉบับนี้จะพาทุกท่านไปทำความรู้จักสถานที่เที่ยวใกล้กรุงเทพฯ กันสักหน่อย หวังนี้ได้แรงบันดาลใจจากละครบุพเพสันนิวาสที่มีฉากเป็นวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนเกิดกระแสบูชไทย หันกลับไปเที่ยววัดตามแม่น้ำท่าพระเกิด ซึ่งอยุธยามีวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยมากมาย โดยเฉพาะวัดไชยวัฒนาราม และวัดพุทไธสวรรย์ ซึ่งเป็นฉากที่สำคัญในละครทั้งดงามทรงคุณค่า

วัดไชยวัฒนาราม

สร้างขึ้นสมัยพระเจ้าปราสาททองสมัยอยุธยาตอนปลาย ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านป้อม อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ทางฝั่งตะวันตกนอกเกาะเมือง ซึ่งเคยเป็นที่อยู่ของพระราชมารดาของพระเจ้าปราสาททอง ที่ได้สิ้นพระชนม์ไปก่อนที่พระองค์จะเสวยราชสมบัติเป็นกษัตริย์ พระเจ้าปราสาททองจึงสร้างวัดไชยา ขึ้นเพื่ออุทิศพระราชมารดาถวายให้พระราชมารดา และยังเคยใช้จัดพิธีถวายพระเพลิงศพในพระมหากษัตริย์เกือบทุกพระองค์ของอยุธยา รวมไปถึงเป็นที่ฝังพระศพของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ (เจ้าฟ้ากุ้ง) กวีเอกสมัยอยุธยาตอนปลาย กับเจ้าฟ้าสังวาลย์

เดิมวัดไชยวัฒนารามมีชื่อว่า “วัดชัยวัฒนาราม” ซึ่งมีข้อสันนิษฐานว่า วัดนี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งชัยชนะเหนือกรุงละแวก (พนมเปญ) จึงเปลี่ยนชื่อเป็น วัดไชยวัฒนาราม เพราะ “ไชย” มาจากคำว่า “ไชโย” เป็นการประกาศความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าปราสาททอง และชัยชนะทั้งหมดที่ได้มา

สถาปัตยกรรมการก่อสร้างของวัดไชยา ไม่เหมือนวัดอื่นๆ ในอยุธยา บางส่วนรับอิทธิพลมาจากศิลปะขอม โดยจำลองมาจากปราสาทนครวัด คือ มีปรางค์ประธาน และปรางค์มุมอยู่บนฐานเดียวกัน บริเวณตรงกลางของพื้นที่ และรายล้อมด้วยปรางค์บริวารอีกสี่องค์

สิ่งที่น่าสนใจภายในวัด

พระปรางค์ศรีรัตนมหาธาตุ เป็นปรางค์ประธานของวัด ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีลักษณะเป็นปรางค์ทรงจตุรมุข คือมีมุขขึ้นออกมาทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีบันไดทางขึ้นสู่มุขทุกด้าน ยอดขององค์ปรางค์ทำเป็นวัดประคดซ้อนกัน 7 ชั้น บนสุดเป็นทรงดอกบัวตูม รูปแบบคล้ายกับปรางค์ในสมัยอยุธยาตอนต้น

ระเบียงคด คือส่วนที่เชื่อมเมรุทั้ง 4 ทิศ เข้าด้วยกัน (อาคารทรงยอดแหลมที่อยู่รายรอบพระปรางค์ประธานทั้ง 8 หลัง) ภายในระเบียงคดประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยที่เคยลงรักปิดทองจำนวน 120 องค์ เหมือนเป็นกำแพงเขตศักดิ์สิทธิ์ ปัจจุบันโดนตัดเศียรไปเกือบหมดเหลือเพียง 2 องค์ที่ยังมีเศียรอยู่

เปิดทุกวันเวลา 08.00-18.00 น.

ค่าเข้าชม ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างชาติ 50 บาท

ตั้งแต่เวลาประมาณ 19.30- 21.00 จะมีการส่องไฟชมโบราณสถาน

พระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย ปัจจุบันโดนตัดเศียรไปเกือบหมด
เหลือเพียง 2 องค์ ที่ยังมีเศียรอยู่

ปัจจุบันตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านทิศตะวันตกที่ตำบลสำราญ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่าวัดพุทธโสธรเป็นวัดที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในบริเวณที่เคยเป็นสถานที่ตั้งพลับพลาที่ประทับเมื่อครั้งที่ทรงอพยพมาอยู่กรุงศรีอยุธยาในช่วงก่อนที่จะมีการสถาปนา พอลงจากที่พระองค์เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ 3 ปี แล้ว ซึ่งตรงกับ พ.ศ. 1896 ก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้เพื่อเป็นพระราชอนุสรณ์ รวมอายุแล้วจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2561) 665 ปี

สิ่งที่โดดเด่นที่สุดภายในวัดพุทธโสธร คือ “พระมหาธาตุ” หรือปรางค์ประธานสีขาวสะอาดตา มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบปราสาทขอม หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ตั้งอยู่บนฐานโพธิ์ที่รองรับไปถึงมณฑปที่อยู่ทางด้านทิศเหนือและทิศใต้ 2 หลัง มีบันไดขึ้น 2 ทาง คือทางทิศตะวันออกและทางทิศตะวันตก

บริเวณรอบพระปรางค์จะมีพระระเบียง ด้านนอกหีบ ด้านในมีเสารับเครื่องบนหลังคาและชายคาเป็นระยะๆ มีพระพุทธรูปสี่ท่อนารวมศิลปะแบบสุโขทัยเรียงรายอยู่อย่างสวยงาม

วิหารพระพุทธโสธร (วิหารพระนอน) ก็เป็นอีกสิ่งที่ไม่ควรพลาดของวัดพุทธโสธร ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ในเขตพุทธาวาส ตัวอาคารนั้นปัจจุบันเหลือแต่เพียงกำแพง และองค์พระพุทธรูปไสยาสน์ นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆ อาทิ พระอุโบสถ, ศาลาพระพุทธรูปไสยาจารย์, พระอนุสาวรีย์กษัตริย์ 3 พระองค์, จิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น

มีบันทึกเกี่ยวกับวัดพุทธโสธรในหลายช่วงตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งได้บอกเล่าว่าที่นี่เป็นสถานที่สำคัญในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ หรือแม้แต่เป็นสถานที่ตั้งค่าย อย่างในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ วัดพุทธโสธร ได้ถูกใช้เป็นสถานที่ตั้งทัพของพม่าในคราวที่ยกทัพมาล้อมกรุง เพื่อทำการรบกับกรุงศรีอยุธยา ส่วนในสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 8 ราว พ.ศ. 2243 สมเด็จพระหลวงโยธาเทพ และสมเด็จพระหลวงโยธาทิพย์ สมเด็จพระอัครมเหสีฝ่ายชาย และฝ่ายขวาของพระองค์ ได้ทูลลาสมเด็จพระเจ้าเสือออกจากพระราชวัง พร้อมด้วยเจ้าครุฑน้อยราชบุตร ไปตั้งนิवासสถานอยู่ใกล้วัดพุทธโสธร

ในช่วงตอนปลายสมัยอยุธยา วัดพุทธโสธรยังได้เป็นสถานที่ประกอบการเมรุสำคัญถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระปี พ.ศ. 2258 กรมหลวงโยธาทิพพิทกต ณ ลำพูน กรมวัดพุทธโสธรได้มีการสร้างพระเมรุทองขึ้นตามราชประเพณีที่วัดแห่งนี้ ครั้งที่ 2 ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สมเด็จพระหลวงโยธาเทพพิทกต ณ ลำพูน กรมวัดพุทธโสธร เช่นกัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโปรดให้สร้างพระเมรุมาศขึ้นที่วัดแห่งนี้ตามโบราณราชพิธี

ส่วนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีการบันทึกอ้างอิงถึงวัดพุทธโสธรหลายครั้ง โดยในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ครบ 60 ปี ก็ได้สถาปนาให้วัดนี้เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ

วิหารพระพุทธโสธร (วิหารพระนอน)

สามารถเข้าเที่ยวชมได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น.
ไม่มีค่าใช้จ่าย

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานอยุธยา โทรศัพท์ 0 3524 6076

Bossklein is the complete dental hygiene control & Perfection in global disinfection

Alcohol Free Surface Disinfectant Spray 1 Litre

Key Product Features:-

- Effective against a wide spectrum of organisms.
- Dentomint fragrance
- Also contains detergent
- Clear liquid. pH 8-9 of solution with a shelf life of 3 years.
- For the surface disinfection of non-invasive medical devices, including surfaces

Daily Aspirator Cleaner and Disinfectant Concentrate (Suction Daily) 1 Litre

Key Product Features:-

- Highly effective cleaning and disinfecting product.
- Also used for effective cleaning of the spittoon bowl.
- Non-foaming and non-abrasive aldehyde, chlorine and phenol free solution.
- Easy to use and measure.
- Colour coded.
- Effective against a wide spectrum of organisms.
- Alkaline based for removal of daily deposits.
- Can be use on wet line, dry line and semi wet/dry line suction systems.

High Level Instrument Disinfectant 2 Litre

Key Product Features:-

- Aldehyde-free disinfecting concentrate for instruments, burs and endodontic instruments.
- 99% biodegradable
- Easy handling with high dosage accuracy
- Effective against a wide spectrum of organisms

V-Wipe Alcohol Free Surface Disinfectant Large Wipes Tub 200 1:200 Tub/Pcs.

Key Product Features:-

- Effective against a wide spectrum of organisms.
- Tubs contain 200 wipes in poly-sealed bags.
- Wipe size 200x200 mm.
- Dentomint fragrance
- Also contains detergent

Universal Handpiece Oil Lubricant Spray 500 ml

Key Product Features:-

- High effective lubrication for all high and slow speed dental rotary handpieces.
- Complex oil with silicone and anti-rust inhibitors.
- Anti-rusting agent prevents micro rust on inner bearings.
- High penetrative ability to ensure thorough coating of bearing surface.
- High internal pressure of 70+Psi (4.8atm) at 20°C.
- Each can contains a high volume pressure to provide maximum bearing rotation during oiling

kuraray Noritake

ADHESIVE RESIN CEMENT SYSTEM

PANAVIA™ V5

ONE SIMPLE & ESTHETIC CEMENT FOR ALL YOUR NEEDS

PANAVIA™ V5 is our strongest cement ever developed with five shades so most esthetic too.

• EASY APPLICATION. EASY SEATING. EASY CLEAN-UP.

• THE SECRET BEHIND THE PERFORMANCE OF PANAVIA™ V5
Original MDP. Curing technologies. Amine-free

• THE BEST CEMENTING STRATEGIES

SIMPLE

For Tooth Structure:

Multiple research studies have indicated that many dual-cure resin cements require light-curing to provide acceptable bond strengths. The PANAVIA V5 Tooth Primer (MDP-Based) with new catalysts solves this challenge and provides exceptionally high bond strengths for all tooth structures in the self-cure mode.

ESTHETIC

PANAVIA V5 pastes are available in 5 amine-free¹, color-stable shades with fluoride-release, natural fluorescence & virtually no post-cure color change. These benefits provide clinicians with consistent, predictable, stable long-term esthetics.

For Prosthetics:

CLEARFIL™ CERAMIC PRIMER PLUS contains the original MDP adhesive monomer & γ-MPS silane monomer, which bonds to all silica-based ceramics (including lithium disilicate), zirconia, composites & metals.

SHADES

Due to print limitations, shades may appear slightly different from the actual product.